

Bayramları ləğv etməyə ehtiyac yoxdur

ÜST: "Sadəcə olaraq özünü və yaxınlarınızı qorumağa kömək edən sadə qaydalara riayət etmək lazımdır"

belə başlayıb: "Bayramlarda ehtiyatlı davranın, xeyirxah olun və təhlükəsizliyinizi təmin edin".

(Davamı səh.2)

Ələtdə mikroavtobusla minik maşını toqquşub

Çox sayda yaralı var, 9 nəfər xəstəxanaya gətirilib

Bakı-Ələt yolunun 61-ci kilometrliyində avtobusla minik maşının toqquşması nəticəsində Klinik Tibbi Mərkəzə 9 nəfər gətirilib.

Qəzaya "VAZ-2107" markalı avtomobilin sürücüsü səbəb olub. Belə ki, "VAZ- 2107" markalı avtomobilin sürücüsü qəfil dönmə əməliyyatı edib. Bu zaman mikroavtobusun sürücüsü sükana nəzarəti itirərək nəqliyyat vasitəsini aşırıb. (apa) Xəsarət alanların hamısı mikroavtobusda olan sərnişinlərdir. Xəstələrdən 3 nəfər reanimasiyadadır. 1 nəfər neyrot travma, 1 nəfər travma şöbəsinə yerləşdirilib. Digərlərinə ilk tibbi yardım göstərilərək evə buraxılıb.

Maaşlar artırıldı

Sərəncamlar ümumən 1 milyona yaxın insanın sosial rifahına təsir edəcək

Azərbaycanda vətəndaş rifahının təminatı istiqamətində islahatların növbəti mərhələsinə başlanılıb. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı yeni Sərəncamla minimum aylıq əməkhaqqının məbləği artırılaraq 250 manatdan 300 manata çatdırılıb. Sərəncam 1 yanvar 2022-ci ildən tətbiq ediləcək. Dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə çalış

şan işçilərin maaşlarının minimum məbləğləri də bu Sərəncama uyğunlaşdırılacaq. Minimum əməkhaqqının artımı vahid tarif cədvəlinin (VTC) bütün pillələri üzrə artımlara imkan verəcək. Ümumilikdə minimum əməkhaqqı və VTC üzrə işləyənlərin əməkhaqqının artımı 800 min nəfərə şamil olunacaq.

(səh.2)

Qiyməti 40 qəpik

\$ƏRQ

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

18 dekabr 2021-ci il (şənbə)

"Beynəlxalq ictimaiyyətin ciddi dəstəyinə ümid edirik"

Hikmət Hacıyev: "Azərbaycan yeni Cənubi Qafqaz regionunun qurulmasına çalışır"

Gülüstən Sarayında Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən ilin yekunlarına həsr edilmiş qəbul təşkil edilib.

Tədbirdə çıxış edən Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyev Azərbaycanın dünya dövlətləri ilə həmrəylik nümayiş etdirərək, COVID-19 qarşı global mübarizədə öz töhfəsini verdiyini və bu gün beynəlxalq təşkilatlarda cərəyan edən proseslərin post-COVID dövründə siyasi və iqtisadi baxımdan daha ədalətli dünya düzeninin qurulmasının zəruri etdiyini vurğulayıb.

(səh.2)

Əsas məqsəd mediada

sistemləşmənin təşkil olunmasıdır

Qanun qəbul olunduqdan sonra jurnalistlər və media subyektləri üçün güzəşt və imtiyazların tətbiqi nəzərdə tutulur

Dünən Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi və İnsan hüquqları komitəsinin onlayn formatda keçirilən iclasında "Media haqqında" yeni qanun layihəsi ikinci dəfə müzakirəyə çıxarılıb.

(səh.2)

Ağ Ev sükutu pozdu

ABŞ İlham Əliyevlə Paşinyanın fikirlərini birbaşa özlərindən öyrənmək istəyirdi

"Amerikanın Cənubi Qafqazda maraqları ondan ibarətdir ki, region tamamilə təhlükəsiz bir bölgəyə çevrilsin"

ABŞ Brüsseldə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçirilmiş görüşü alqışlayıb.

Bu barədə ABŞ Dövlət Departamentinin sözcüsü Ned Prays öz "Twitter" səhifəsində yazıb.

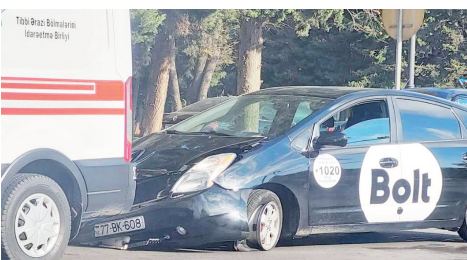
"ABŞ Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Brüsseldə baş tutmuş son görüşlərini alqışlayır. Biz regiona sülh gətirən birbaşa əlaqələri qətiyyətli şəkildə dəstəkləyirik" - deyə o, bildirib.

ABŞ-in məhz Brüssel görüşündən sonra prosese dair münasibət bildirməsi olduqca maraqlıdır.

dir. Mövzu barədə "Şərq"ə danışan politoloq Elxan Behrudi bildirib ki, ABŞ-ın Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə bağlı öz maraqları var.

"İndi Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh danışıqlarının, sülh sazişinin imzalanması prosesi gedir, burada bəzi detallar var. Sərhədlərin qarşılıqlı tanınması, delimitasiya və demarkasiya məsələsi, Zəngəzur koridorunun statusunun həll olunması, koridormu, yoxsa beynəlxalq yolu olacağı məsələləri və s.

(səh.3)

Taksi fəaliyyəti ilə bağlı ölkədə xaos yaşanır

"Ortaqlıqda 2 dövlət orqanı var, heç biri də vəziyyətə düz-əməlli nəzarət edə bilmirlər"

Son vaxtlar taksi fəaliyyəti ilə məşğul olan avtomobillərin iştirakı ilə baş verən avtoqəzaların sayı sürətlə artmaqdadır.

Bu həftənin birinci günü 130 yol-nəqliyyat hadisəsi qeydə alınıb. Taksi sürücülərinin qeyri-formal və sistemli fəaliyyətinin yaratdığı sıxıq və qarışıqlıq nəqliyyatda ciddi problem yaradır.

Mövcud problemi "Şərq"ə şərh edən nəqliyyat üzrə ekspert Ərşad Hüseynli bildirib ki, qanunvericilikdə müəyyən müdaxilələr var ancaq onları yerinə yetirən yoxdur.

(səh.5)

Gec-tez ermənilərin özləri tələb edəcək

Türkiyə ilə sərhədin açılması Ermənistan üçün xilas kəməridir

Türkiyə və Ermənistan nümayəndələri birbaşa əlaqə saxlayıb, necə və harada görüşəcəklərinə qərar verəcəklər.

Bu barədə Türkiyə Xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu deyib. Nazir bildirib ki, nümayəndələrin nədən danışacağını əvvəlcədən müəyyən etmək düzgün olmaz, amma prioritetləri müəyyən etmək mümkündür. Çavuşoğlu yol xəritəsi üzərində iş aparıldığını söyləyib:

"Azərbaycan bu prosesdə daima olacaq. Hər zaman məlumat verəcək. Koordinasiyalı addımlar da atılır.

(səh.3)

12 illik təhsilə keçid barədə düşünmək hələ tezdir

"Bir sinifdə 40 şagird varsa, hansı keyfiyyətli təhsildən söhbət gedə bilər, əvvəlcə bu problemi həll etsinlər"

(səh.3)

"Lotoreyalar haqqında" qanun ciddi müzakirələrə səbəb oldu

"Gedib Gürcüstanda oyunlar oynayırırlar, vergilərini də ödəyib gəlirlər"

Vahid Əhmədov: "Belə adamlara Azərbaycanda müvafiq şəraiti yaratmaq lazımdır"

(səh.2)

Övladlığa götürmə qaydasına dəyişiklik edilir

Azərbaycanda övladlığa götürmə qaydasına dəyişiklik təklif edilir.

Bununla bağlı Ailə Məcəlləsinə dəyişiklik təklif olunur.

Dəyişikliklə Məcəllənin 118.20-ci bəndi yeni redaksiyada verilir: "Uşağın övladlığa götürülməsi barədə məhkəmənin qətnaməsi qanuni qüvvəyə mindikdən sonra həmin qətnamədən çıxarış 3 gün müddətində hakim tərəfindən gücləndirilmiş elektron imza ilə təsdiqlənərək "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi vasitəsilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın informasiya sistemində ötürülür".

Məcəllənin hazırkı bəndi isə belədir: "Məhkəmə uşağın övladlığa götürülməsi barədə qətnamənin qüvvəyə mindiyi gündən 3 (üç) gün müddətində bu qətnamədən çıxarış müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərməyə borcludur".

Azərbaycanda yoluxma sayı azaldı

Daha 755 nəfər koronavirusa yoluxub, 18 nəfər ölüb

Azərbaycanda koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 755 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 1 671 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan

"Şərq"ə verilən məlumata

görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 18 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 608 815 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 583 914 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 8 167 nəfər vəfat edib. 16 734 nəfər aktiv xəstə sayını təşkil edib.

Azərbaycan Respublikasında koronavirus COVID-19 ilə bağlı son statistik	
Müddət	30 gün
Yoluxma	608 815
Yoluxma	583 914
Yoluxma	16 734
Yoluxma	5 729 433
Yoluxma	8 167
Yoluxma	755
Yoluxma	1 671
Yoluxma	10 804
Yoluxma	18

Maaşlar artırıldı

Sərəncamlar ümumən 1 milyona yaxın insanın sosial rifahına təsir edəcək

İsmayıl Qocayev

Azərbaycanda vətəndaş rifahının təminatı istiqamətində islahatların növbəti mərhələsinə başlanılıb. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı yeni Sərəncamla minimum aylıq əməkhaqqının məbləği artırılaraq 250 manatdan 300 manata çatdırılıb.

Sərəncam 1 yanvar 2022-ci ildən tətbiq ediləcək. Dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə çalışan işçilərin maaşlarının minimum məbləğləri də bu Sərəncama uyğunlaşdırılacaq. Minimum əmək haqqının artımı vahid tarif cədvəlinin (VTC) bütün pillələri üzrə artımlara imkan verəcək. Ümumilikdə minimum əməkhaqqı və VTC üzrə işləyənlərin əməkhaqqının artımı 800 min nəfərə şamil olunacaq. Dövlət sektoru üzrə 400 min, özəl sektor üzrə 400 min işçinin mövcud əməkhaqları yanvar ayından artacaq. Xatırladaq ki, minimum əməkhaqqı artımı üçün illik əlavə maliyyə xərcl 460 milyon manat təşkil edir. Bu artım son üç ildə sosial sahədə inqilabi xarakter alan, bütün istiqamətlər üzrə sosial ödənişlərdə ciddi artımları təmin edən islahatların davamıdır. Qeyd etmək lazımdır ki, dövlət başçısının Sərəncamları ilə minimum əməkhaqqında mütəmadi artımlar davamlı xarakter alıb. Son üç ildə mühüm irəliləyiş olaraq ölkəmizdə minimum aylıq əməkhaqqı 2,3 dəfə artırılaraq 130 manatdan 300 manata çatdırılıb. Minimum əməkhaqqı artımı əhalinin gəlirlərində artımı təmin etməklə, əmək bazarındakı proseslərə müsbət təsir edir. Xüsusilə işçi qüvvəsinin rəqabət qabiliyyətinin, əmək məhsuldarlığının artmasını, eyni zamanda əməyin iqləşdirilməsini stimullaşdırır. Əlavə edək ki, gələn il minimum əmək haqqı 2022-ci il üçün nəzərdə tutulan yaşayış minimumunu (210 manat) da 43 faiz üstələyəcək. Digər tərəfdən, bu artım ölkəmizdə xalis minimum əmək haqqının xalis orta aylıq əmək haqqına olan nisbəti göstəricisinin də növbəti dəfə yüksəlməsinə imkan verəcək. 2020-ci ildə həmin nisbət 38 faizə yüksəlib, 2022-ci ildə isə təqribən 40-41 faizə səviyyəsinə yüksələcək. Bununla da həmin nisbətin qabaqcıl beynəlxalq normalara uyğunlaşdırılması istiqamətində daha bir irəliləyişə nail olunur.

Nəzərə çatdıraq ki, Vahid Tarif Cədvəli ilə tənzimlənməyən təşkilatlarda çalışanların da maaşları artırılıb. Bu mənada Prezident İlham Əliyevin yeni "Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkhaqlarının artırılması haqqında" Sərəncamı da 2022-ci ilin yeni sosial paketinin tərkib hissəsidir. Sərəncam dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçiləri əhatə etməklə onların sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına xidmət edir. Həmin təşkilatlarda çalışanların maaşları 2022-ci il yanvarın 1-dən orta hesabla 20 faiz artırılacaq. Bu məqsədlə dövlət büdcəsindən 9 milyon manat illik əlavə vəsait nəzərdə tutulub. Bu təşkilatlarda ümumilikdə 4 min şəxs çalışır. Gələn ilin əvvəlindən tətbiqinə başlanacaq cədvəldə işçilərin maaşları hər bir dərəcə üzrə artırılmış məbləğlərdə əksini tapacaq.

Həmçinin cədvəldə büdcədən maliyyələşdirilən müəssisə, idarə və təşkilatlarda tədris məşğələlərinin aparılmasına cəlb edilən işçilərin əməyinin saathesabı ödənilməsi məbləğləri də artırılacaq. Qeyd edək ki, əməkhaqları VTC əsasında ödənilən işçilərin sırasına dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sosial, elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər və idman, kənd təsərrüfatı, ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi, mənzil-kommunal, nəqliyyat və rabitə, meliorasiya, su təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində çalışanlar daxildir. Həmçinin dövlət orqanlarında çalışan, lakin dövlət qulluqçusu olmayan işçilərin maaşları da aidiyyəti dövlət orqanlarının kateqoriyaları üzrə müvafiq intervalda artacaq.

Yeni ilin 1 yanvarınadək güvədə olan mövcud 19 pilləli VTC üzrə əməkhaqlarının minimal həddi 250, maksi-

mal həddi 906 manatdır. Təsdiqlənəcək yeni cədvəldə bu göstəricilərdə minimum əməkhaqqı artımına uyğun artımlar olacaq.

Yeni əməkhaqqı artımı təhsil işçisini əhatə edir. Ölkə başçısının Sərəncamına əsasən, 2022-ci il yanvarın 1-dən dövlət ümumi təhsil müəssisələrində çalışan, bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılan müəllimlərin maaşları orta hesabla 20

faiz gənclərin çağırışqədərki hazırlığı rəhbərlərinin maaşları isə 40 faiz artırılır. Təhsil müəssisələrində çalışanların əməkhaqqı artımı 165 min təhsil işçisinə şamil olunmaqla, onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədi daşıyır. Artımların edilməsi məqsədlə dövlət büdcəsində 273 milyon manat illik əlavə vəsait nəzərdə tutulub. Yəni ildən təbiiq ediləcək bu islahatlar üçün illik əlavə 1,5 milyard manat vəsait nəzərdə tutulub. Islahatlar 2,1 milyondan çox şəxsi əhatə edəcək.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev bildirib ki, Prezidentin Sərəncamları 1 milyona yaxın insanın sosial rifahına dəstəkdir. Nazir qeyd edib ki, imzalanan sərəncamların əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, sosial ödənişlərin artırılması istiqamətində növbəti mühüm addımların atılmasını təmin etdiyini vurğulayıb: "Dövlət başçısının bu gün imzaladığı yeni Sərəncamlarla minimum əməkhaqqı gələn ilin əvvəlindən 250 manatdan 300 manata çatdırılıb, bu artım 800 min işçinin maaşının artması deməkdir. Həmçinin dövlət ümumi və peşə təhsilli müəssisələrində çalışan 165 min işçinin, dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda işləyən 4 min nəfərin də maaşı artırıldı. Yeni bu gün imzalanan Sərəncamlar ümumən 1 milyona yaxın insanın sosial rifahına dəstəkdir". S.Babayev vurğulayıb ki, ölkəmizdə son 4 ildə sosial ödənişlərdə baş verən ciddi artımların mühüm bir istiqaməti əməkhaqları ilə bağlıdır. Hazırkı artım da nəzərə alındıqda minimum əməkhaqqında artım bu dövrdə 2,3 dəfə təşkil edib. Qeyd olunub ki, əmək müqavilələrinin sayı da son 4 ildə 30 faiz artıb.

Azərbaycanla Rusiya arasında ticarət dövriyyəsi artıb

Prezident İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Baş nazirinin müavini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 17-də Rusiya Federasiyasının Baş nazirinin müavini Aleksey Overçukov qəbul edib.

Görüşdə Azərbaycanla Rusiya Federasiyası arasında ikitərəfli münasibətlərin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulandı. Ticarət dövriyyəsinin artdığı xüsusi qeyd olundu. İqtisadi əməkdaşlığın daha da genişlənməsi üçün yaxşı potensialın olduğu bildirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin Soçi görüşü məmnunluqla xatırlandı.

Aleksey Overçukun səfərinin iqtisadi sahədə əməkdaşlıq üzrə ilin yekunlarının müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaratdığı vurğulandı.

Söhbət zamanı Rusiya-Azərbaycan-Ermənistan Baş nazirlərinin müavinləri səviyyəsində üçtərəfli komissiyaın fəaliyyətinə toxunuldu, kommunikasiyaların açılması və digər məsələlər müzakirə olundu.

Görüşdə Azərbaycanla Rusiya arasında əlaqələrin inkişaf perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

Bayramları ləğv etməyə ehtiyac yoxdur

ÜST: "Sadəcə olaraq özünüzü və yaxınlarınızı qorumağa kömək edən sadə qaydalara riayət etmək lazımdır"

(Əvvəli səh.1)

O xatırladı ki, Mərkəzi Asiya ölkələri də daxil olduqları Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa regionu "omikron"un peyda olunmasında əvvəl də pandemiyanın episentridə idi.

Onun sözlərinə görə, bu gün isə region sakinləri bayramları COVID-19-un iki ştamının - "delta" və "omikron" variantlarının fəal yayılması şəraitində qarşılayır.

"Lakin bu heç də demək deyil ki, biz ötən il olduğu kimi Milad, Yeni il və digər tədbirlərdən imtina etməliyik. Mən Avropa və Mərkəzi Asiya sakinlərinə bayram günlərində ehtiyatlı davranmağı məsləhət görürəm. İxtiyarımızda olan bütün çoxsaylı vasitələrdən istifadə edin. Bu, virusun yayılmasının qarşısını almağa və insanların təhlükəsizliyini təmin etməyə kömək edəcək", - deyə ÜST Avropa Regional bürosunun rəhbəri bildirib.

Söhbət ilk öncə vaksinasiyadan gedir, ÜST vurğulayıb ki, vaksinlər hətta "omikron"la yoluxmada belə xəstəliyin ağır keçməsindən və

öldümdən müdafiə edir. İmkan olduqda, əlavə, "buster" dozasını da vurmaq lazımdır.

İzdihamlı yerlərdən uzaq olmaq, hər hansı bir bayram tədbirinin iştirakçılarının sayını məhdudlaşdırmağa çalışmaq və ziyarət etmədən əvvəl başqalarını yoluxdurmaq üçün COVID-19 testi vermək lazımdır.

"Tam peyvənd kursunu başa vursanız belə, bütün profilaktik tədbirlərə əməl edin - izdihamdan qaçın, üzünüze tam uyğun gələn maskalar taxın, ən azı bir metrlik fiziki məsafəni qoruyun, pəncərə və qapıları açmaqla insanların olduğu yerləri havalandırın, əllerinizi tez-tez yuyun", - deyə ÜST Avropa Bürosunun rəhbəri tövsiyə edib. (AZƏRTAC)

Bundan əlavə, o, məlumat üçün yalnız elmi dəlillərə əsaslanan və yeni xəbərləri izləyən etibarlı mənbələrə müraciət etməyi tövsiyə edir.

"Biz böyük yol keçdik. Biz ruhlandırıcı həmrəyliyin şahidi olduq. Nəyin effektiv olduğunu artıq bilirik. Biz özümüzün və başqalarının təhlükəsizliyini necə təmin edəcəyimizi bilirik. "Omikron"un ortaya çıxması bütün bunları dəyişdirmir", - deyə doktor Klyuge əlavə edib.

"Beynəlxalq ictimaiyyətin ciddi dəstəyinə ümid edirik"

Hikmət Hacıyev: "Azərbaycan yeni Cənubi Qafqaz regionunun qurulmasına çalışır"

Gülüstan Sarayında Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən ilin yekunlarına həsr edilmiş qəbul təşkil edilib.

Tədbirdə çıxış edən Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyev Azərbaycanın dünya dövlətləri ilə həmrəylik nümayiş etdirərək, COVID-19 qarşı global mübarizədə öz töhfəsini verdiyini və bu gün beynəlxalq təşkilatlarda cərəyan edən proseslərin post-COVID dövründə siyasi və iqtisadi baxımından da

ha ədalətli dünya düzeninin qurulmasının zəruri etdiyini vurğulayıb.

Hikmət Hacıyev çıxışında global miqyasda üzlaşdıyımız hədə və təhdidlərin universal regional və beynəlxalq təşkilatların çevikliyinin artırılmasının və yeni reallığa uyğunlaşdırılmasının daha da zəruriliyinin şərtləndirdiyini bildirib.

Hikmət Hacıyev Azərbaycanın Cənubi Qafqaz regionunda 30 ilə yaxın davam edən Ermənistanın hərbi işğalına son qoyaraq yeni reallıq yaratdığını və bu gün Azərbaycanın bölgədə regional əməkdaşlıq,

kommunikasiyaların açılması, dövlətlərin qarşılıqlı şəkildə bir-birinin ərazi bütövlüyünə hörmət edilməsi prinsiplərinə və məramlarına əsaslanan yeni Cənubi Qafqaz regionunun qurulmasına çalışdığını qeyd edib.

Hazırda Azərbaycanın qarşısında azad edilmiş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işlərinin həyata keçirilməsi və məcburi köçkünlərin geri qaytarılması kimi vacib məsələlər durduğunu bildirib. Bu xüsusda, ən böyük maneələrdən biri minə təhlükəsi olduğunu və bu təhlükənin aradan qaldırılmasında Azərbaycan beynəlxalq ictimaiyyətin ciddi dəstəyinə ümid etdiyini vurğulayıb.

nışqlara getməyə çalışır. Tərəflər arasında hansısa razılaşma ancaq birbaşa təmaslar sayəsində mümkündür. Brüsseldə demiryol xəttinin çəkilməsinə dair razılığın əldə olunması bununla bağlıdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ermənistanı birbaşa görüşü dəfələrlə təklif edib. Çünki Moskvanın vasitəçiliyi ilə əldə olunan razılaşmalar kağız üzərində qalır. Mümkündür

ki, növbəti ildən iki ölkə arasında normallaşma prosesi sürətlənsin. Lakin Rusiyanın boş dayanmayacağı, sabotajlara əl atacağı istisna edilmir".

İsmayıl

"Lotoreyalar haqqında" qanun ciddi müzakirələrə səbəb oldu

"Gedib Gürcüstanda oyunlar oynayırlar, vergilərini də ödəyib gəlirlər"

Vahid Əhmədov: "Belə adamlara Azərbaycanla müvafiq şəraiti yaratmaq lazımdır"

Dünya Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu və Gənclər və idman komitələrinin birgə iclasında "Lotoreyalar haqqında" qanun layihəsi müzakirəyə çıxarılıb. Parlamentin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili "Lotoreyalar haqqında" qanuna dəyişiklik edilməsinin zəruri olduğunu qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, xaricdə təşkil olunan lotoreya oyunlarına Azərbaycanın kifayət qədər vəsait yönəli və qanuna dəyişiklikdə məqsəd həm də bu sahədə kölgə iqtisadiyyatının qarşısını almaqdır: "Hesablama Palatasının 2019-cu ildə "Yoxlotoreya" ASC-də apardığı audit yoxlamaları zamanı ASC-nin gəlirlərinin 6 milyon manat olduğu, büdcəyə də 2 milyon manat vəsaitin daxil olduğu üzə çıxıb. Ancaq iqtisadiyyat nazirinin müavininin də açıqladığı kimi, 2019-cu ildə mərc oyunları ilə bağlı "qara bazar"ın həcmi 700 milyon manat olub. Bu, kifayət qədər böyük vəsaitdir. Məqsəd də bu kimi halların aradan qaldırılmasıdır".

İqtisadiyyat nazirinin müavini Röv-

şən Nəcəf qanun layihəsinin hazırlanmasında əsas məqsədlərdən birinin bu sahədə şəffaflığa nail olunması və "qara bazar"ın aradan qaldırılması olduğunu vurğulayıb. Nazir müavinini qanunvericiliyə "qumar" anlayışının daxil edilməsinin səbəbini açıqlayıb: "Qanunvericilikdə sırf qumarxana ilə bağlı cəzalar nəzərdə tutulub. Ancaq hazırda fiziki obyekt yaratmadan da qumar oyunları təşkil etmək mümkündür. Ona görə də qanunvericiliyə qumar oyunları anlayışı daxil edilir". R.Nəcəf deyib ki, məqsəd bütöçəyə daha çox vəsait cəlb etməkdir:

Qüdrət Həsənzadə evdə oynanan oyunların qumar kimi qiymətləndirilməsini düzgün saymayıb

"Digər tərəfdən, mənfəətdən deyil, dövriyyədən vergiyə cəlbətmə tətbiq olunacaq. Bu da bu sahədə fəaliyyət göstərən sahibkarları stimullaşdırmaq məqsədi daşıyır. Prosedurlar daha təkmil qaydada nəzərdə tutulub". İqtisadiyyat nazirinin müavini qeyd edib ki, bəzən vətəndaşları aldatmağa yönəlik stimullaşdırıcı lotoreyalar olur: "Ona görə də stimullaşdırıcı lotoreyaların sərbəst buraxılması çətin məsələdir".

Millət vəkili Vahid Əhmədov bildirib ki, bu sahədə şəffaflığın təmini ilə bağlı mexanizmin yaradılması vacibdir: "Qanunun icrasına da nəzarət lazımdır. Qanunun icrasına nəzarət

yəqin ki, iqtisadiyyat və Gənclər və idman nazirlikləri həyata keçirəcək. Bu, kifayət qədər gəlirli sahədir. Gedib Gürcüstanda, Pribaltika ölkələrində oyunlar oynayırlar, vergilərini də ödəyib gəlirlər. Ona görə də Azərbaycanda müvafiq şəraiti yaratmaq lazımdır. Ümumilikdə, bu qanunun qəbulu vacibdir".

Millət vəkili Qüdrət Həsənzadə evdə oynanan oyunların qumar kimi qiymətləndirilməsini düzgün saymayıb: "Bakının kəndlərində insanlar kimsə evində oturur, oyunlar oynayırlar. Bundan qazanc da götürürlər, kim uduzur, kimsə udur. Bu cür oyunları qumar oyunu kimi qiymətləndirmək məqsədinə yəndən baxmaq lazımdır. Bu da həmin oyunların iticimai mənəviyyət əleyhinə cinayət kimi qiymətləndirilməsi deməkdir. Ona görə də bu qanun

layihəsində yenidən baxmaq lazımdır". **Deputat Vüqar Bayramov layihədə lotoreyalardan və idman mərc oyunlarından pul şəklində əldə edilən 500 manata qədər uduşların gəlir vergisindən azad edilməsinin nəzərdə tutulduğunu bildirib: "Bu, orta aylıq maaşdan da aşağı məbləğdir. Daha böyük məbləğdə uduşun gəlir vergisindən azad edilməsi yaxşı olardı".**

Müzakirələrdən sonra "Lotoreyalar haqqında" qanun layihəsi birinci oxunuşda parlamentin plenar iclasına tövsiyə olunub.

İsmayıl

Düən Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsi və İnsan hüquqları komitəsinin onlayn formatda keçirilən iclasında "Media haqqında" yeni qanun layihəsi ikinci dəfə müzakirəyə çıxarılıb.

Iclasda Milli Məclis sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli, İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zəhid Oruc, Medianın İnkişafı Agentliyinin (MEDİA) icraçı direktoru Əhməd İsmayilov, media orqanlarının rəhbərləri və jurnalistlər iştirak ediblər.

"Qanun bloggerlərin fəaliyyətini tənzimləmir"

Parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zəhid Oruc bildirib ki, **öten dövrdə qanun layihəsi geniş ictimai müzakirəyə çıxarılıb, yüzdən çox təklif daxil olub. Z.Oruc deyib ki, bu qanun ilk növbədə xalq üçündür:** "İnanıq ki, beynəlxalq təşkilatlar da "Media haqqında" qanunla bağlı xoş məramlarını ortaya qoyacaq. Düən medianı müxtəlif məsələlərə görə tənqid edənlər bu gün sanki əvvəlki vəziyyətin qorunub saxlanılmasına çalışırlar. Dövləti mühafizəkarlıqda da ittiham etməyə çalışanlar var. Qanun media sahəsindəki islahatların ilk mərhələsini təşkil edir. Son dövrlər qanun layihəsinin geniş müzakirə olunmadığı barədə iddialar var. Birincisi, media subyektləri ilə aparılan müzakirələr ictimai müzakirələrin bir hissəsidir. İkincisi, dünənə qədər media haqqında qanunvericiliyin tələblərinə qarşı çıxanların indi bu sahədə yeni qanunvericiliyə qarşı çıxması məntiqli deyil". Komitə sədri bildirib ki, qanun bloggerlərin fəaliyyətini tənzimləmir, yalnız peşəkar səviyyədə jurnalistlərin fəaliyyətini tənzimləməsinə nəzərdə tutur: "Digər tərəfdən, platforma yayımcısı ilə internet televiziya yayımcısı anlayışı eyni deyil. Müxtəlif platformalar üzərindən yayımlanmaq üçün minimum tələblər müəyyənləşib. Lisenziya tələblərinə cavab verməyən internet televiziyaçıları da fəaliyyətini indiki şəkildə davam etdirə biləcək. Layihədə jurnalistlərlə bağlı ali təhsil tələbinə gəlinəcə, bu, beynəlxalq təcrübədə də belədir".

"Bu, digərlərinə qarşı ayrı-seçkilik sayıla bilər"

Zəhid Oruc qanun layihəsində ağır və xüsusi ilə ağır cinayətlər törədən, məhkumluğu olan şəxslərin media subyekti olmasına qoyulan qadağa ilə bağlı səs-

Əsas məqsəd mediada sistemləşmənin təşkil olunmasıdır

Qanun qəbul olunduqdan sonra jurnalistlər və media subyektləri üçün güzəşt və imtiyazların tətbiqi nəzərdə tutulur

İrənən etirazlara da münasibət bildirib:

"Bu həm dövlətdaxili, həm də xarici hüquqi aktlarda özünə geniş yer tapıb. Media elə bir fəaliyyət sahəsidir ki, ictimai maariflənmə və gənc nəslin tərbiyə edilməsində həssas mövqe nəzərə alınıb. Buna görə də bu sahənin nümayəndələri üçün ciddi tələblər müəyyənləşib. İctimai mənsəviyyətin qorunması üçün belə bir məhdudiyyət müəyyənəşdirilib. Digər tərəfdən, layihə media sahəsində birliklərin yaranmasına qoşulan məhdudiyyətə də toxunub: "Siyasi partiyanın məramı hakimiyyətə gəlmək, dövlət orqanlarının məqsədi isə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş funksiyaları həyata keçirməkdir. Biz dövlət mediası anlayışının yalnız 2-3 subyektdə tanınmasını bəyan edirik. Eynən siyasi partiyanın internet, "Yotube" üzərindən hansısa formada yayım aparması yenə də olduğu kimi davam edəcək. Siyasi partiya ümumölke miqyasında peyk rabitəsi üzərindən televiziya sahibinə çevrilmək istəyirsə, artıq informasiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsi statusunda özünü tanımaq olmuş olur. Bu, digərlərinə qarşı ayrı-seçkilik sayıla bilər".

"Reklam məsələləri "Reklam haqqında" qanunla tənzimlənir"

Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayilov bildirib ki, **media savadlılığı dövlətin özünün marağındadır və dövlət bunun həyata keçirilməsini təmin etməyi üzərinə götürür.** Ə.İsmayilov deyib ki, bu qanun qəbul olunduqdan sonra jurnalistlər və media subyektləri üçün güzəşt və imtiyazların tətbiq olunması nəzərdə tutulur: "Məqsədimiz mediada sistemləşmənin təşkilidir. Bu sistemləşmə təşkil olunduqdan sonra daha çox güzəşt və imtiyazların verilməsi ilə bağlı layihələrlə çıxış edə bilərik. Layihədə nəzərdə tutulmuş normalar bizə bu imkanı

verir. Reklama gəlincə, reklam məsələləri "Reklam haqqında" qanunla tənzimlənir. "Media haqqında" qanun qəbul olunursa, bu qanundan irəli gələn müvafiq dəyişikliklər və uyğunlaşdırma həyata keçiriləcək. Bununla bağlı məsələlər media nümayəndələri ilə müzakirə ediləcək. Onu da qeyd edim ki, dövlət qurumları ilə bağlı reklamlar əlaqədar məsələlər "Dövlət satınalmaları haqqında" qanunla tənzimlənir. Dövlət orqanları tərəfindən mediaya veriləcək hər hansı təklif həmin qanunun çərçivəsinə aiddir. Hazırda bu sahədə problem görünmür".

"Bu, sadəcə düzgün başa düşülməyib"

Əhməd İsmayilov elanların rəsmi qəzetlərdə çap olunması ilə bağlı müddəanın ləğv edildiyini də nəzərə çatdırıb: "Artıq bu elanlar hökumətin yaratdığı tender.gov.az saytında yerləşdirilir". İcraçı direktor istinadın informasiya agentliklərinin informasiyasından istifadə hallarına şamil edilməyəcəyi ilə bağlı maddəyə də dəyişiklik edilməyini qeyd edib: "Qanun layihəsində informasiya agentliklərinin informasiyalarına istinad məsələsi əksini tapacaq". MEDIA rəhbəri gizli çəkilişlərin qadağan olunması məsələsinin media orqanlarının parklarda, küçələrdə çəkilişini əhatə etmədiyini nəzərə çatdırıb: "Gizli çəkiliş dedikdə gizli niyyət, audiovizual çəkiliş nəzərdə tutulur, burada media subyektlərinin fəaliyyətinə hər hansı məhdudiyyətdən söhbət getmir. Bu, sadəcə

düzgün başa düşülməyib".

"Hesab edirəm ki, bu bəndə yenidən baxılmalıdır"

"Report" informasiya agentliyinin direktoru Fuad Hüseynaliyev deyib ki, **"Media haqqında" yeni qanun layihəsi çox mükəmməl hazırlanıb.** Ancaq layihəyə bir sıra düzəlişlərin edilməsi yaxşı olardı. O bildirib ki, layihənin 13-cü maddəsinə (informasiyadan istifadə edilməsi) düzəlişlər edilməlidir: "Layihəyə əsasən, media subyekti digər media subyektinin informasiyasını və proqramlarını istinad etməklə abunəlik və ya müqavilə əsasında istifadə edə bilər. Layihənin digər bəndində isə qeyd edilib ki, abunəlik və ya müqavilə olmağıqda media subyekti digər media subyektinin hər bir informasiyasının yalnız üçdə birindən çox olmayan hissəsini istinad etməklə istifadə edə bilər". F.Hüseynaliyev təklif edib ki, qanun layihəsinin müvafiq bəndində informasiya agentliklərinə istinadla bağlı məsələ öz əksini tapsın: "Hesab edirəm ki, bu bəndə yenidən baxılmalıdır. Media subyektləri informasiyaları agentliklərə istinad etməklə (özlə, eksklüziv informasiyalar) abunəlik və ya müqavilə əsasında istifadə etməlidirlər". Medianın İnkişafı Agentliyinin (MEDİA) icraçı direktoru Əhməd İsmayilov da bu məsələ ilə razı olduğunu qeyd edib: "Bütün tövsiyələr tərəfimizdən qeyd edilir və ətraflı müzakirə olunur. Bu məsələ öz həllini tapmaqdadır və layihəyə əlavə olunacaq. Bu məsələ qa-

nunda öz əksini tapacaq".

"Bunu ayrıca bir maddədə göstərməyin məntiqi yoxdur"

Millət vəkili Fazil Mustafa "Media haqqında" qanun layihəsindən bir maddənin çıxarılmasını təklif edib. Deputat bildirib ki, **layihədəki media savadlılığı ilə bağlı bənd aydın deyil:** "Bu, medianın öz işidir. İstəyən savadlı olub pul qazansın, istəməyən savadsız olub gözəndən düşsün. Bunu ayrıca bir maddədə göstərməyin məntiqi yoxdur. Ona görə də hesab edirəm ki, 10-cu maddə (*Media savadlılığı*) qanun layihəsindən çıxarılmalıdır".

"Qanun layihəsinə yeni maddə əlavə olunacaq"

Milli Televiziya və Radio Şurasının sədri İsmət Səttarov bildirib ki, **"Media haqqında" qanun layihəsinə platforma yayımcısı ilə bağlı yeni maddə əlavə olunacaq.** Onun sözlərinə görə, yeni maddədə qeyd olunacaq ki, birbaşa internet üzərindən audiovizual proqramlar yayımlayan hüquqi şəxslər yalnız öz müdaciətləri əsasında platforma yayımcısı lisenziyası ala bilərlər: "Bu halda həmin şəxslər bu qanunun maddələrinin tələblərinə cavab verməlidirlər. Beləliklə, hamı biləcək ki, müdaciət olsa, platforma yayımcısı kimi lisenziya ala biləcək. Müdaciət olmasa, olduğu kimi fəaliyyətini davam etdirəcək". Parlamentin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bu təkliflə razılaşdıqlarını bildirib.

Onlayn iclasda deputatlardan Fazil Mustafa, Erkin Qədiri, Elşad Mırbaşır oğlu, "APA Group"un baş direktoru Vüsalə Mahirqızı, "Vision" internet televiziyaşının icraçı direktoru Şöhrət Eldəniz, "Report" informasiya agentliyinin direktoru Fuad Hüseynaliyev, Xəzər TV-nin baş direktoru Murad Dadaşov, Real TV-nin baş direktoru Mirşahin Ağayev, "Kür" qəzetinin baş redaktoru Əminə Yusifqızı, "Şərq" qəzetinin baş redaktoru Akif Aşırılı, "525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcid, "Respublika" qəzetinin baş redaktoru Hümət Musayev, "Media" Təhlil Mərkəzinin nümayəndəsi Fərqan Novruzov, ATV-nin rəhbəri Azər Xəlilov, "Xalq qəzeti"nin baş redaktoru Həsən Həsənov, İTV-nin baş direktoru Balakışi Qasimov çıxış edərək qanun layihəsi barədə fikirlərini söyləyiblər, sənədin ayrı-ayrı maddələrinə dair qeyd və təkliflərini veriblər.

İsmayıl

12 illik təhsilə keçid barədə düşünmək hələ tezdir

"Bir sinifdə 40 şagird varsa, hansı keyfiyyətli təhsildən söhbət gedə bilər, əvvəlcə bu problemi həll etsinlər"

"12 illik təhsilə keçidlə bağlı müzakirələr aparılır. Hesab edirəm müəyyən ciddi hazırlıqlar həyata keçirildikdən sonra ölkəmizin 12 illik təhsilə keçidi təhsilimizin inkişafına töhfə verə bilər".

Bunu Milli Məclisin deputatı Ceyhun Məmmədov sosial şəbəkədəki hesabında bildirib. Millət vəkili qeyd edib ki, 12 illik təhsilə keçid biza təhsili daha sistemli təşkil etməyə, dərslər saatlarını artırmağa imkan verəcək: "Dünyanın eksər ölkələrində 12 illik təhsil tətbiq olunur. 12 illik təhsilə keçid, eləcə də xarici ölkələrdə bizim gənclərimizin təhsillərini uşurla davam etdirmələrinə öz təsirini göstərəcək. Bununla həm də beynəlxalq təcrübəyə keçmiş olacağıq və bu təhsillə bağlı bir sıra hallarda tələbələrımızın xarici ölkələrdə üzlaşdığı çətinliklərin həllinə öz müsbət təsirini göstərəcək".

Təhsil məsələləri üzrə ekspert, təcürbəli pədaqoq Nəbatəli Qulamoğlu "Şərq"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, əsas təhsilin müddəti deyil, keyfiyyətidir:

- Eşdidilər ki, xarici ölkələrdə 12 illik təhsil var, deyirlər, bizdə də olsun. Bu, "atamın gözüünü çıxarıram, qoy mənə də Koroğlu desinlər" məsələsinə bənzəyir. Bəli, 12 illik təhsil sistemi

var, lap 18 illik təhsil sistemi də var. Məsəl üçün, Hollandiyada təhsil 18 ildir. Amma necə təhsildir? Geniş spektrli, əhatəli. Şagirdlərə peşə öyrədilir, ixtisaslar üzrə təməyullər formalaşır. Şagird 18 illik təhsili başa vurduqdan sonra bizim ali məktəbləri bitirmiş tələbə səviyyəsində olur. Bəlkə daha da artıq. Çünki təhsildə keyfiyyət var. Həm də 18 illik təhsilə ucdantutma bütün şagirdlər cəlb edilmir. Şagirdlər seçilir, ən savadlılar, bacarıqlı, qabiliyyətli uşaqlar təhsilə davam edir. Ümumiyyətlə, 4-cü sinifdən etibarən ələmə başlayır. Zəif, az bacarıqlı uşaqlar getdikcə ələnilir. Ən yaxşılar

sona qalır. Bizdə bunu edə biləcəklərimi? Ayda-ildə bir dəfə məktəbə gələn uşağı 12 il təhsil almağa məcbur etməyin mənası yoxdur. 12 illik təhsildə qabiliyyətli, bilikli uşaqlar seçilməli və onlarla təhsilə davam edilməlidir. Söhbət kadr hazırlığından gedirsə, istedadlı, perspektivli uşaqlar təhsilə davam etməlidir. Nə qədərdir belə uşaqlar? Ölkə üzrə 4500 ümumtəhsil məktəbində 2500-3000 istedadlı, bilikli şagird ola, ya olmaya. Sözümlə canı budur ki, 12 illik təhsilə yalnız istedadlı şagirdlər cəlb edilməlidir.

12 illik təhsilin dərslər saatlarının artırılmasına, təhsilin daha sistemli təşkilinə imkən verəcəyi mülahizəsinə gəlincə, N.Qulamoğlu qeyd etdi ki, ölkədə təhsil sahəsində daha ciddi problemlər var və öncə onları aradan qaldırılmalıdır:

- Əvvəlcə sinifdəki şagirdlərin sayını azaltmaq üçün əməli iş görsünlər. Bir sinifdə 35-40 şagird varsa, orada keyfiyyətli təhsildən söhbət gedə bilməz. İkincisi, niyə imkan vermir ki, bacarıqlı, bilikli müəllimlər pədaqoqi kollektiv formalaşdırsın? Müəllimlərə vəsait ayırınsınlar, qoy onlar məktəb yaratsın, şagirdlərə keyfiyyətli təhsil versin. Sonra 12 illik təhsilə keçid barədə düşünək.

Mələhat Rzayeva

Artımlar yanvarın 1-dən qüvvəyə minəcək

Xüsusi ilə təhsil işçilərinin əməkhaqlarının qaldırılması çox mühüm addımdır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması üçün sərəncamlar imzalayıb.

"Dövlət büdcəsindən maliyyələşən bir sıra təşkilatlarda çalışan işçilərin əməkhaqlarının artırılması haqqında", "Minimum aylıq əməkhaqqının artırılması haqqında", "Dövlət ümumi təhsil müəssisələrində çalışan, bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılmalı müəllimlərin, o cümlədən həmin müəssisələrin direktor və direktor müavirlərinin, habelə gənclərin çağırışa qədərki hazırlıq rəhbərlərinin əməkhaqlarının artırılması haqqında" sərəncamlar imzalanıb. Bu tədbirlər 2022-ci ilin yeni sosial paketinin tərkib hissəsidir.

Qeyd olunan sərəncamların əhalinin rifahına təsiri ilə bağlı "Şərq"ə danışan İqtisadiyyat Nazirliyi İqtisadi islahatlar Elmi-Tədqiqat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi Pərviz Heydərov bildirib ki, tədbirlər planı əhalinin rifahına müsbət təsir edəcək: "Artımlar gözlənilən idi. Əhalinin sosial rifahının artırılması üçün oktyabr ayında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" müvafiq sərəncam imzaladı. Daha sonra büdcə məsələləri Milli Məclisdə müzakirə edilərək əhalinin rifahının yüksəldilməsi naminə qərar qəbul edildi. Prezidentin

sərəncamına əsasən, artım yanvarın 1-dən icra ediləcək.

Xüsusi, minimum əməkhaqqının qaldırılmasını yüksək qiymətləndirirəm. Bu qərar bir çox vətəndaşın rifah səviyyəsinə müsbət təsir göstərəcək. Həmçinin özəl sektorda da minimum əməkhaqqı məcburi şəkildə qaldırılmalıdır. Ümumilikdə bu barədə qanunun qəbul edilməsi vacib idi.

Təhsil işçilərinin əməkhaqlarının qaldırılması da çox mühüm addımdır. Təhsilimizin keşiyində duran vətəndaşların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi dövlətin marağındadır. Mövcud islahatlar əhalinin rifah səviyyəsinə müsbət təsir edəcək.

Əlavə olaraq, qiymət artımlarının müşahidə olunmamağı üçün mühüm addımlar atılacaq. İstehlak bazarına nəzarət artırılmalı, istehlak bazasının idxaldan asılılığı məhdudlaşdırılmalı, yerli istehsal bazasının inkişafı üçün tədbirlər görülməli, süni qiymət artımının qarşısı alınmalıdır".

Xanlar Əlibəy

Gec-tez ermənilərin özləri tələb edəcək

Türkiyə ilə sərhədin açılması Ermənistan üçün xilas kəməridir

Türkiyə və Ermənistan nümayəndələri birbaşa əlaqə saxlayıb, necə və harada görüşəcəklərinə qərar verəcəklər. Bu barədə **Türkiyə Xarici İşlər naziri Mövlud Çavuşoğlu deyib. Nazir bildirib ki, nümayəndələrin nədən danışacağını əvvəlcədən müəyyən etmək düzgün olmaz, amma prioritetləri müəyyən etmək mümkündür. Çavuşoğlu yol xəritəsi üzərində iş aparıldığını söyləyib:**

"Azərbaycan bu prosesdə daima olacaq. Hər zaman məlumat verilecek. Koordinasiyalı addımlar da atılır. Ona görə də bu, Azərbaycan üçün sürpriz olmayacaq. Həm Rusiya, həm də ABŞ bu prosesi i. Ermənistanın məğdöstəkləyir. Sərhədin açılması ilə bağlı Azərbaycanla birlikdə qərar verəcəyik". XİN başçısı bəyan edib ki, Ermənistan-Türkiyə sərhədlərinin açılması İrəvan-Bakı arasında ki sülh sazişinin tərkib hissəsi ola bilər: "Ermənistan Azərbaycanla hərtərəfli sülh sazişi imzalamayı təklif etsə, biz də onun içində ola bilərik. Yeni müqavilə imzalanan da sərhədin açılması da buna daxil edilər. Türkiyədə yaşayan erməni vətəndaşlarımızı da bu işə töhfə verməyə çağırıram. Qarşılıqlı qarşılıqlı reysləri üçün müdaciət edən aviaşirkətləri var".

Son günlərin əsas müzakirə mövzusunə çevrilən Türkiyə-Ermənistan münasibətləri ilə bağlı "Şərq"lə fikirlərini bölüşən politoloq Azər Rəşidoğlu deyib ki, Ankara və İrəvan arasında münasibətlərin qurulması üçün ilk növbədə sərhədlər açılmalıdır. Analitikin fikrincə, Ermənistanla Türkiyə arasında sərhəd 1993-cü

"Sülh müqaviləsinə sərhəd məsələsi də daxil edilə bilər"

ildə Türkiyə tərəfinin təşəbbüsü ilə, Azərbaycan ərazilərini Ermənistan tərəfindən işğalına etiraz olaraq bağlanıb: "Bu məsələdə "soyqırımı" iddiaları da rol oynayıb, lakin əsas məsələ Qarabağ münaqişəsi olub. 44 günlük savaşdan sonra Türkiyə və Ermənistan arasında qarşılıqlı əlaqələrin qurulması üçün zəmin yaranıb. İrəvan iqtisadi təcridi aradan qaldırmağa

çalışır. İkinci Qarabağ müharibəsinə son qoyan üçtərəfli razılaşma yeni realıq yaradıb. Azərbaycanı dəstəkləyən Türkiyənin Ermənistanla dair siyasəti dəyişə bilər. Münasibətlərə ən böyük məneənlərdən biri "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi" idi. Ermənistanın məğdöstəkləyir. Sərhədin açılması ilə bağlı Azərbaycanla birlikdə qərar verəcəyik". XİN başçısı bəyan edib ki, Ermənistan-Türkiyə sərhədlərinin açılması İrəvan-Bakı arasında ki sülh sazişinin tərkib hissəsi ola bilər: "Ermənistan Azərbaycanla hərtərəfli sülh sazişi imzalamayı təklif etsə, biz də onun içində ola bilərik. Yeni müqavilə imzalanan da sərhədin açılması da buna daxil edilər. Türkiyədə yaşayan erməni vətəndaşlarımızı da bu işə töhfə verməyə çağırıram. Qarşılıqlı qarşılıqlı reysləri üçün müdaciət edən aviaşirkətləri var".

A.Rəşidoğlu qeyd edib ki, Ermənistan-Türkiyə sərhədlərinin açılması yaxın gələcəkdə Ermənistanın Rusiyanın forpostluğundan azad olunması, Rusiyanın regiondan geri çəkilməsi anlamına gəlir: "Ona görə də Rusiya hər vəchə buna mane olmağa çalışır. Türkiyə münasibətlərə hazırdır, lakin Ermənistanın Rusiyadan asılı olan qüvvələri bunu istəmir və prosesi yubadır. Ancaq Türkiyə ilə sərhədin açılması Ermənistan üçün xilas kəməridir. Gec-tez ermənilər özləri bunu istəyəcək. Sadəcə, bir qədər gözləmək lazımdır".

İsmayıl Qocayev

Ağ Ev sükutu pozdu

ABŞ İlham Əliyevlə Paşinyanın fikirlərini birbaşa özlərindən öyrənmək istəyirdi

“Amerikanın Cənubi Qafqazda maraqları ondan ibarətdir ki, region tamamilə təhlükəsiz bir bölgəyə çevrilsin”

Sənən İsmayıl

ABŞ Brüsseldə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçirilmiş görüşü alqışlayıb.

Bu barədə ABŞ Dövlət Departamentinin sözçüsü Ned Prays öz "Twitter" səhifəsində yazıb.

"ABŞ Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Brüsseldə baş tutmuş son görüşlərini alqışlayır. Biz regiona sülh gətirən birbaşa əlaqələri qətiyyətli şəkildə dəstəkləyirik" - deyə o, bildirib.

ABŞ-in məhz Brüssel görüşündən sonra prosesə dair münasibət bildirməsi olduqca maraqlıdır. Mövzu barədə "Şərq"ə danışan politoloq Elxan Behrudi bildirib ki, ABŞ-in Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi ilə bağlı öz maraqları var.

"İndi Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh danışıqlarının, sülh sazişinin imzalanması prosesi gedir, burada bəzi detallar var. Sərhədlərin qarşılıqlı tanınması, delimitasiya və demarkasiya məsələsi, Zəngəzur koridorunun statusunun həll olunması, koridormu, yoxsa beynəlxalq yolu olacağı məsələləri və s. On-

dan sonrakı mərhələdə Ermənistanın Qarabağ ərazisini Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində tanıması, bunlar hamısı post-müharibə dövrünün həll olunmamış məsələləridir. Brüssel görüşü hər iki tərəfin bu məsələlərin həlli yönündə mövqələrini ortaya qoyması ilə nəticələndi. Amerikanın da Cənubi Qafqazda maraqları ondan ibarətdir ki, Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyi təmin olunmalıdır. Təhlükəsizliyin təmin olunması nə üçün lazımdır? Bizim karbohidrogen daşıyıcılarımızın xətləri və Orta Asiyadan gələn enerji resurslarının daşıyıcı xətləri Azərbaycandan və Gürcüstandan keçərək Avropaya nəql olunacaq. Əslində Avropa ölkələrinin və Amerikanın Azərbaycanın karbohidrogen ehtiyatlarının üzərində pay sahibi olan şirkətləri var. Bunların bütün bu proseslərdə təhlükəsizliyinin həlli üçün Cənubi Qafqaz təhlükəsiz bir bölgəyə çevrilməlidir. İşğaldan azad olunmuş bölgələrdə minalanmış ərazilərin təmizlənməsi yönündə Amerikanın əməkdaşlıq etməsinə Azərbaycanın da ehtiyacı var. Görünən odur ki, həm Amerika, həm Avropa ölkələrinin indiki mərhələdə Azərbaycandan və Ermənistandan istəkləri ondan ibarətdir ki, bir an önce bu

sülh sazişi imzalansın və iki konflikt və revanşist bəyanatlar artıq səngimiş olsun. Yeni iqtisadi əlaqələr mərhələsinə keçilsin".

Elxan Behrudi həmçinin bildirib ki, Amerika Minsk qrupunun vasitəsilə proseslərə daha yaxından qoşula bilər: "Minsk qrupunun hüquqi sonluğu baş verməyə qədər bu qrupda olan ölkələr üçlüyü bu və ya digər formada Azərbaycanla və Ermənistanla o qurum üzərindən əməkdaşlıq etməyə çalışacaq. Minsk qrupunun fəaliyyəti və səlahiyyətləri müharibə və konfliktin sona çatmasından da əlavə post-konflikt dövründən sonrakı mərhələdə Ermənistan, Azərbaycan və bölgə ölkələrinin qarşılıqlı fəaliyyətini koordinasiya etmək üzərindədir. Əslində təbii ki, ABŞ Azərbaycanda və Cənubi Qafqazda hər hansı bir siyasi fəaliyyəti koordinasiya etmək istəsə, bunu Minsk qrupunun vasitəsilə etmək istəyəcək. Əslində, bizim Minsk qrupunun fəaliyyətləri sona çatdı, deyə mövqeyimiz də yoxdur. Burada Azərbaycanın mövqeyi ondan ibarətdir ki, Minsk qrupu Qarabağın statusunu artıq qabartmasın, Qarabağ məsələsinin həll olunmasını qəbul etsin. Ondən sonrakı mərhələdə bütün humanitar məsələlərdə əməkdaşlıq çox güman ki, davam etdiriləcək".

Politoloq Amerikanın Brüsseldən fərqli olaraq Soçi görüşünə reaksiya verməməsini belə izah edib: "Rusiya olduğu yerdə Amerikanın mövqeyi hər zaman fərqlidir. Soçi görüşündən sonra Brüssel görüşünün keçirilməsi də ondan ibarətdir ki, birbaşa prezidentlərin, birinci şəxslərin mövqeyindən bu problemın gələcəyə baxışı dinlənmiş olsun. Mövqələri ortaya qoyulmuş olsun, Avropa Şurasının və yaxud da Avropa ölkələrinin, Amerikanın bu yöndə fəaliyyətinin nədən ibarət olacağının müzakirəsi olunsun. Ona görə də Amerika da, Avropa da bu bölgəyə aid siyasi və hərbi məsələlərin Avropa ölkələrinin bezi qurumları tərəfindən və Amerikanın da iştirakı ilə həllinə daha çox müsbət yanaşır, nəinki Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan arasındakı məsələlərin koordinasiyasına".

Türkiyə bölgədə təhdidlərin qarşısını alan yeganə ölkədir

“Ona görə də heç nəyə məhəl qoymadan hərbi sahədə əməkdaşlığı ən pik həddə çatdırmalıyıq”

İsmayıl Qocayev

Türkiyənin Milli müdafiə naziri Hulusi Akar deyib ki, Türkiyə Silahlı Qüvvələri dost və qardaş ölkələrin hüquq və mənafelərini izləmək və qorumaq üçün mübarizəsini davam etdirəcək.

Nazir vurğulayıb ki, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi altında Türkiyə Silahlı Qüvvələri ölkə daxilində və sərhədlər xaricində sona qədər haqq uğrunda çarpışacaq. Hər zamankı kimi Hulusi Akar Azərbaycanı xüsusi vurğulayıb: "Azərbaycanın haqlı mübarizəsində "gecə-gündüz", "dağ-təpə", "yay-qış" demədən "ölsəm şəhid, qalsam qazi" anlayışı ilə yanında olacağıq". Türkiyənin Azərbaycana hansı səviyyədə və necə dəstək verdiyi hamıya bellidir. Qardaş ölkə xüsusən son dövrlərdə daha qətiyyətli şəkildə Azərbaycanın yanında olduğunu vurğulayıb. Müdafiə naziri Hulusi Akar isə mütləq Azərbaycanla bağlı region ölkələrinə mesajlar verir. Ekspertlərə görə, Türkiyənin məhz Müdafiə naziri Hulusi Akarın diliylə Bakıya dəstək mesajları çox önəmlidir. Bununla Ankara bölgədə gedən

proseslərdən uzaq durmadığını, hər şeyi yaxından izlədiyini bir daha elan etmiş olur.

Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədr müavini Samir Əsədli "Şərq"ə bildirib ki, ölkə ictimaiyyətinin birmənalı istəyi Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin bölgəmizdə daimi qalması və burada sülhməramlı kimi fəaliyyət göstərməsidir. Partiya təmsilçisinin sözlərinə görə, xüsusən şimal qonşumuz Rusiya və cənubda İranla sərhəddə bizim hərbcilərle bərabər Türkiyə ordusunun da olması arzuolunandır: "Türkiyə Azərbaycanla yönəlik bir çox təhdidlərin və təhlükələrin qarşısını almağa qadir yeganə ölkədir. Ona görə də heç nəyə məhəl qoymadan hərbi sahədə əməkdaşlığı ən pik həddə çatdırmalıyıq. Bu, hər iki dövlətin və xalqların maraqlarına tam uyğundur. Hörmətli Hulusi Akarın daimi mesajları qardaş Türkiyənin Azərbaycanı heç zaman tək qoymayacağına işarədir və çox önəmlidir. Türkiyə beynəlxalq aləmdə də Azərbaycan haqq davasını müdafiə edir və kənar güclərin regiona müdaxiləsini, ölkəmizə təzyiqlərin qarşısını alır".

"Media haqqında" Qanun layihəsinin Milli Məclisə daxil olana qədər çoxsaylı media nümayəndələrinin iştirakı ilə geniş ictimai müzakirəsi təşkil olub. Ölkəmizin media mühitinin sağlamlaşdırılması baxımından layihənin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayan jurnalistlərin rəy və təklifləri nəzərə alınıb.

"Şərq" xəbər verir ki, hazırda qanun layihəsi ilə bağlı müzakirələrdə media mənsuqları ilə yanaşı cəmiyyətin müxtəlif sferalarının təmsilçilərinin də fəal iştirakı "Media haqqında" Qanun layihəsinə olan geniş ictimai marağın göstəricisi kimi tərifimizdən təqdir olunur.

Qanun layihəsi beynəlxalq norma və prinsiplər, habelə mütləq xarici təcrübə nəzərə alınmaqla hazırlanıb. Layihənin ayrı-ayrı normaları işlənərkən müxtəlif dövlətlərin analoji qanunları araşdırılıb. İctimaiyyətin sosial sifarişinə, beynəlxalq hüquqi aktların yanaşmasına, xarici dövlətlərin təcrübəsinə və Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin presedentlərinə uyğun olaraq qabaqcıl standartlara cavab verən normalar formalaşdırılıb.

Qanun layihəsi nə "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasının 10-cu maddəsi, nə də ki Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 50-ci maddəsi ilə ziddiyyət təşkil edir, əksinə, müvafiq müddəaların tələbləri ilə səsleşir və onların müdafiəsi mexanizmini müəyyən edir.

Layihədə çoxsaylı müzakirələrə səbəb olan məsələlərdən biri jurnalist vəsiqələrinin verilməsidir. Bu vəsiqələrin əldə edilməsi üçün müraciət tamamilə könüllü xarakter daşıyır, jurnalist bu vəsiqəni almadan da öz fəaliyyətini maneəsiz və qanunla müəyyən edilmiş bütün müdafiə mexanizmlərindən istifadə etməklə həyata keçirə bilər.

Media Reyestrinə daxil olunmaq üçün müraciət etmiş jurnalist qanunla nəzərdə tutulmuş məlumatları təqdim etdikdən sonra Reyestrə daxil olunmaq və bu prosesin hüquqi nəticəsini göstərən vəsiqə almaq imkanı əldə edir. Müvafiq vəsiqənin adı "vahid jurnalist vəsiqəsi" deyil, sadəcə, "jurnalist vəsiqəsi"dir, o, jurnalistin həqiqətən jurnalist olduğunu deyil, müraciət etmiş şəxsin həqiqətən Media Reyestrinə daxil edildiyini təsdiq edən müəyyən formalı sənəddir və əldə edilməsi üçün jurnalistdən hər hansı test sınağından keçmək tələb olunmur.

Media subyektlərinin Reyestrə daxil edilməsi isə media subyektlərinə və onların işçilərinə tanınan hüquqların müdafiəsi mexanizminin təkmilləşdirilməsi və daha operativ təşkil edilməsi, güzəşt və imtiyazların tətbiq olunma biləcəyi media subyektlərinin və jurnalistlərin dairəsinin müəyyənləşdirilməsi, onların inkişafına dəstək layihələrinin iqtisadi və hüquqi əsaslandırılmasının formalaşdırılması məqsədi daşıyır.

Jurnalist vəsiqəsi ətrafında realığı əks etdirməyən fikirlər səslənir

MEDIA və MTRŞ səslənən iddialara aydınlıq gətirdi

Fəaliyyət qabiliyyəti olmayan və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyəti olan şəxslərə vəsiqənin verilməməsi məsələsinə münasibətdə isə bildirmək istərdik ki, 7 yaşına çatmayan, həmçinin əqli imkanları baxımından öz hərəkətlərini mənasını başa düşməyən və ya öz hərəkətlərinə rəhbərlik edə bilməyən, yeni fəaliyyət qabiliyyəti olmayan şəxslərin və 7 yaşından 18 yaşına qədər olan, yeni məhdud fəaliyyət qabiliyyəti olan şəxslərin vəsiqə üçün müraciəti mülki qanunvericiliyin tələblərinə müvafiq olaraq istisna edilib.

Sadə prosedur tələblərlə müşayiət olunan jurnalist vəsiqəsinin almaq üçün şəxsin Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşı olması şərti nəzərdə tutulmayıb.

Təəssüflər olsun ki, jurnalist vəsiqəsi ətrafında davamlı olaraq realığı əks etdirməyən fikirlər səslənir.

"Təklif dövlət qurumlarına kimlərin qanuni jurnalistik fəaliyyəti ilə məşğul ola biləcəyini müəyyənləşdirməkdə tam səlahiyyəti verir..." kimi fikirlər isə ümumiyyətlə qəbul edilən deyil və müzakirə yükü daşıyır. Layihə qanunazidd fəaliyyətlə məşğul olan media nümayəndələrinin fəaliyyətini tənzimləyir, çünki həmin fəaliyyət bu qanun layihəsinin predmeti deyil. Müvafiq layihə məhz peşəkar jurnalistikanın inkişafını və ictimaiyyətdə jurnalistikaya və jurnalistlərə qarşı formalaşmış neqativ təsəvvürlərin aradan qaldırılmasını hədəfləyib.

Qanun layihəsi jurnalistin öz missiyasını yerinə yetirməsi üçün onun azadlıqlarını, o cümlədən xaricdə yaşamaq hüququnu məhdudlaşdırmır və belə bir yanaşma müzakirə obyektinə ola bilməz.

Mediada dərc olunan və (və ya) yayımlanan informasiyaya dair tələblərin, habelə gizli audio və video yazılardan, foto çəkilişlərdən istifadə etməyə və ya onları yaymağa yol verilən halların dairəsi müəyyənləşdirilərkən "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasının konkret müddəalarına və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 32-ci maddəsinə istinad edilib. Bu norma hər hansı bir şəxsə xəbərdarlıq etmədən onun barəsində audio və ya video yazı, foto çəkilişin aparılmasına deyil, bu fəaliyyətin həyata keçirilmə üsuluna, yeni informasiya alınması səbəb nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən gizli qaydada istifadə etməyə diqqət çəkir. Hazırda qüvvədə olan "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda da bu müddəə

təsbit olunub, illərdir tətbiq edilən bu norma praktikada da özünü doğruldub və bu illər ərzində heç bir zaman müzakirələrin və mübahisələrin predmeti olmayıb.

Qanun layihəsində "Hərbi vəziyyət haqqında", "Fövqəladə vəziyyət haqqında", "Dini ekstremizmə qarşı mübarizə haqqında", "Terrorçuluğa qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarına istinad edilmiş, hərbi və fəvqəladə vəziyyət dövründə, dini ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyatın aparılması zonasında, həmçinin terror əleyhinə aparılan əməliyyat zonasında media sahəsində çalışan işçilərin fəaliyyəti tənzimlənib. Konvensiyanın 10-cu maddəsinin 2-ci bəndi fonunda göstərilən normaların məqsəduyğunluğu qiymətləndirilə bilər. Belə ki, hərbi və fəvqəladə vəziyyət dövründə, dini ekstremizm və terror əleyhinə xüsusi əməliyyatların aparıldığı zonalarda media nümayəndələrinin fəaliyyətinin çərçivəsinin müəyyənləşdirilməsi ictimai asayış maraqlarının və digər şəxslərin hüquqlarının müdafiəsinə yönəlməmiş, məcburi xarakterə malik ictimai zərurətdən irəli gəlib.

Qanun layihəsinə dair bəzi mülahizələrdə faktların və hadisələrin qərəzsiz və obyektiv şərh olunması, birtərəfliyyə yol verilməməsinə dair norma isə kontekstdən çıxarılmaqla təqdim olunub. Əslində isə müvafiq norma 14-cü maddənin məzmunundan da göründüyü kimi jurnalistin şərhinə deyil, mediada dərc olunan və (və ya) yayımlanan informasiyaya dair tələbləri nəzərdə tutur, yeni jurnalistlər üçün yox, media subyektləri üçün öhdəlik müəyyənləşib.

Göründüyü kimi çoxsaylı müzakirələrin predmetinə çevriləndə, əslində Qanun layihəsinin qeyd olunan normaları tamamilə Konvensiyanın tələblərinə cavab verir və onun mahiyyəti ilə uyğunluq təşkil edir.

Qanun layihəsinin mətninə və mahiyyətinə tam bələd olmadan onun ətrafında aparılan müzakirələr bir çox hallarda yanlış qənaətlərin meydana gəlməsinə səbəb olur ki, bunlardan biri də məhz sosial şəbəkələr və "blogger"lərin fəaliyyəti ilə bağlıdır. Müzakirə olunanların əksinə Qanun layihəsinin heç bir müddəası sosial şəbəkələrin və "blogger"lərin fəaliyyətinə

şamil edilməyib.

"Platforma yayımcısı" anlayışı ilə bağlı irəli sürülən fikirlər isə tam olaraq yanlış yanaşmanın nəticəsidir. Belə ki, "platforma yayımcısı" ilə hazırda istifadə olunan "internet televiziya" anlayışı eyni deyildir və birinci daha geniş məfhumdur. "Platforma yayımcısı" dedikdə açıq yerüstü yayım üsulu istisna olmaqla, digər platformalardan (ödənişli yerüstü platforma, kabel, IPTV, OTT, birbaşa internet və s.) yayım həyata keçirən yayımcı nəzərdə tutulur. Yalnız platforma yayımcısı olmaq istəyən internet televiziya kanalları müəyyən tələblərə (öz saytından yayım, program cədvəlinin olması, minimum 6 saatlıq yayım və s.) cavab verməlidirlər ki, lisenziya üçün müraciət edə bilsinlər. Bu lisenziyanı əldə etməklə isə onlar operatorlarla müqavilə bağlayaraq multipleks operatorunun istifadə etdiyi ödənişli yerüstü platformalarda və platforma operatorunun istifadə etdiyi ödənişli kabel, IPTV, OTT və digər platformalarda təmsil olunmaq imkanı qazanırlar.

"Peyk yayımı həyata keçirən platforma yayımcısı" lisenziyası isə bunlardan əlavə onlara peyk yayımında təmsil olunmaq imkanı verəcəkdir. Beləliklə, platforma yayımcısı lisenziyası üçün tələblərə cavab verməyən və ya vermək istəməyən, hazırda fəaliyyət göstərən internet televiziya fəaliyyətinə heç bir məhdudiyyət nəzərdə tutulmur. Bununla bağlı dəfələrlə aidliyyəti orqan tərəfindən açıqlamalar verilməsinə baxmayaraq, hələ də subyekti mülahizələr ifadə edilməkdədir. Qeyd olunan məsələyə hüquqi müstəvidə daha da aydınlıq gətirilməsi məqsədilə layihəyə dəqiqləşdirici müddəanın əlavə edilməsi nə dair təklifin verilməsi planlaşdırılır.

Müraciətdə qeyd olunan digər məqam isə audiovizual media üzrə tənzimləyici

orqan funksiyalarını yerinə yetirəcək Audiovizual Şura ilə bağlıdır. Hazırda televiziya və radio yayımı üzrə tənzimləyici orqan Milli Televiziya və Radio Şurasıdır. Qanun layihəsində Audiovizual Şura ilə bağlı müddəalar hazırda mövcud olan qanunvericilikdə Milli Televiziya və Radio Şurası ilə bağlı hissələrlə (Şuranın formalaşdırılması, maliyyələşməsi, əsas vəzifələri və s.) uyğunlaşır. Hətta bir sıra müddəalarda Audiovizual Şuranın səlahiyyətləri imkanlı məhdudlaşdırılıb. Belə ki, Şura üzvlərinin sayı 9-dan 7-ə endirilib, eyni Şura üzvlüyünün 2 dəfədən çox təyinat olmaq imkanı istisna olunub, səlahiyyət müddəti 6 ildən 5 ilə qədər azaldılıb. Bundan əlavə, hazırda Milli Televiziya və Radio Şurasının yayımın dayandırılması üzrə az qala qeyri-məhdud səlahiyyətlərinin konkret pozuntular üzrə differensiallaşdırılmış yayım dayandırılması səlahiyyətləri ilə əvəzləndirilməsi mütləq qəti yanaşma baxımından olduqca əhəmiyyətlidir.

Şuranın dövlət büdcəsindən maliyyələşməsinin onun fəaliyyətinin müstəqilliyinə xələf gətirəcəyi ilə bağlı iddialar gəlincə, qeyd olunmalıdır ki, bir çox Avropa ölkələrində tənzimləyici qurumların dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməsi təcrübəsi mövcuddur.

İfadə və söz azadlığının yüksək səviyyədə təmin olunduğu ölkəmizdə dövlətin media sferasına hər hansı inzibati müdaxilə etmək niyyəti yoxdur. Əksinə, media sahəsində institusional qüvvəçüluq işlərinin davam etdirilməsi məqsədilə publik hüquqi şəxs statuslu Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi yaradılıb. Agentliyin Nizamnaməsi ilə tənzim olunan yalnız medianın inkişafı yönündəki səlahiyyətlərinin olduğunu müəyyənləşdirmək çətin deyil. Lakin bununla baxmayaraq belə yanaşmanı və bu sahədə görülmə işləri dövlətin mediaya müdaxiləsi kimi qiymətləndirmək heç bir realığı əks etdirmir.

Qanun layihəsi hələ Milli Məclisə təqdim edildikdən onlarla media subyektlərinin onun təqdimatı olub və yüzlərlə jurnalistin iştirakı ilə müzakirəsi həyata keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi və Milli Televiziya və Radio Şurası tərəfindən qurulan effektiv kommunikasiyaya baxmayaraq Qanun layihəsi ətrafında hələ də həqiqəti əks etdirməyən fikirlərin səslənməsi təəssüf hissi doğurur. Bu kimi halların qarşısının alınması məqsədilə media nümayəndələri, ekspertləri və ictimai fəallardan fikir və rəylərinin bildirərək Qanun layihəsinin kontekstindən kənara çıxarmamaları və layihənin məzmunu ilə yaxından tanış olmaları tövsiyə olunur.

"Media haqqında" Qanun layihəsi ilə bağlı yaranan hər hansı sual və ya narahatlıqlara açıqlama və izahat verməyə hazır olan hazır olduğumuzu bildirmək istədik.

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi

Mələhət Rzayeva

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev şəhid ailəsi statusu almış şəxslərin və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması haqqında fərman imzalayıb.

Fərmanda qeyd edilir ki, Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sifarişi əsasında Bakı şəhəri Sabunçu rayonunun Ramana qəsəbəsində, Qaradağ rayonunun Ümid qəsəbəsində, Binəqədi rayonunun Xocasən qəsəbəsində, Abşeron, Lənkəran və Samux rayonlarında inşa edilmiş çoxmənzilli binalarda, həmçinin Bakı şəhəri Sabunçu rayonunun Kürdaxanı qəsəbəsində və Abşeron rayonunda inşası davam etdirilən, dövlət mənzil fonduna aid çoxmənzilli binalarda yerləşən mənzillərin (bu Fərmanın 4-cü hissəsi nəzərə alınmaqla) Azərbaycan Respublikası Mənzil Məcəlləsinin 146.4-cü maddəsinə əsasən özəlləşdirilməsi həmin mənzillərin satışı yolu ilə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi (bundan sonra - Nazirlik) tərəfindən həyata keçirilsin.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmanın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan mənzillərin satışı və satışdan əldə olunan vəsaitdən istifadə qaydasının layihəsini hazırlayıb bir ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etməli, Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etməli, qeyd edilən mənzillərin satışı Fərmanda nəzərdə tutulan qaydaya uyğun təşkil edilməlidir. Mənzillərin satışından əldə olunan vəsait hesabına yaşayış

sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçota alınmış şəxslərin mənzillə və ya fərdi evlə təmin edilməsi üçün tədbirlər görülməlidir. Həmin şəxslər "Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiyası quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 20 iyun tarixli 569 nömrəli Sərəncamının 1-ci hissəsi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 25 yanvar tarixli 2449 nömrəli Sərəncamının 1-ci hissəsində nəzərdə tutulmuş şəxslər, həmçinin 2020-ci və 2021-ci illər ərzində yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçota alınmış şəxslərdir. Fərmana uyğun olaraq mənzillərin satışına bu halda yol verilir ki, həmin mənzillərin sayı yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçota alınmış bu Fərmanın 3.2.1 - 3.2.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulan şəxslərin, eləcə də bu Fərman

Dövlət həssas təbəqənin haqqını tanıyır

“Yaxşı yaşamaq, sosial qayğıdan azad olmaq hər bir şəhid ailəsinin, müharibə əlilinin haqqıdır”

qüvvəyə mindiyi günədek yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçotda olan gözdən əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin, habelə uşaqlar üçün sosial xidmət müəssisələrinin və təhsil müəssisələrinin valideynlərini itirmiş və valideyn himayesindən məhrum olmuş məzunlarının sayından artıq olsun və həmin mənzillərin Azərbaycan Respublikasının Mənzil Məcəlləsinə uyğun olaraq müəyyən edilmiş yaşayış sahəsinin ayrılma norması nəzərə alınmaqla bu Fərmanın 3.2.1 - 3.2.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulan şəxslərə verilməsi mümkün olmasın. Yerli icra hakimiyyəti orqanları isə Fərmanda göstərilən şəxslər barədə məlumatları Nazirliyə təqdim etməlidir. Fərman imzalandığı gündən qüvvədədir.

Prezidentin imzaladığı məlum Fərmanın icrası şəhid ailələri, müharibə əlilləri, digər kateqoriyadan olan əlillər və mən-

zillə ehtiyac olan şəxslərin sosial şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönəldiyi şəksizdir. Amma proses necə aparılmalıdır ki, qısa zamanda Fərmanın icrası mümkün olsun?

Azərbaycan Prezidenti yanında Dövlətçilik və İdarəetmə Akademiyasının professoru Həvva Məmmədova "Şərq"ə açıqlamasında cənab Prezidentin indiyədək imzaladığı fərman və sərəncamların istisnasız olaraq əhalinin sosial rifahının yaxşılaşmasına yönəldiyini bildirdi:

- O cümlədən də şəhid ailələri, müharibə əlilləri və həssas təbəqəyə mənsub digər əhali qruplarına münasibətdə biz dövlət başçısının mütəmadi qayğısının şahidi olururu. İndiyədək xeyli sayda şəhid ailəsi, müharibə əlili, eləcə də digər kateqoriyadan olan əlillər, ehtiyacı insanlar mənzillə təmin edilib. Valideyn himayesindən məhrum gənclər bu yaxınlarda fərdi mənzillərlə təmin edildi.

Bunlar hamısı dövlətimizin sosial yönümlü proqramlara üstünlük verdiyinin, vətəndaş, ictimai maraqları üstün tutduğunun göstəricisidir. Bilirsiniz ki, mən özüm də məcburi köçkün olmuşam. Separatçı ermənilər Azərbaycanca ərazi iddiaları və işğal faktoru nəticəsində Xankəndidən köçkün düşmüşəm. Mənim haqqım çatır ki, dövlətimizin, indi artıq önünə sabiq sözünü əlavə etdiyimiz məcburi köçkünlərə olan qayğısından danışıq, çünki bunu həmişə hiss etməmişik, görmüşük. Qaçqın və köçkünlərə qayğı, onların mənzillə təmin edilməsi prosesi Ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qaydısından sonra başladı. Cənab Prezident İlham Əliyev də bu prosesi hər il sürətləndirdi. Həmçinin, paralel olaraq şəhid ailələri və müharibə əlillərinin mənzillərlə təmin olunması, sosial vəziyyətlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində lazımi addımlar atıldı və bu gün də davam edir. Bütün

bunlar dövlət başçımızın xalqına olan sevgisinin, qayğısının təzahürüdür. Və bu da imzalanan sərəncam və fərmanlarda əksini tapır. Cənab Prezident Böyük Qələbəmizdən dərhal sonra "Yaşat" Fondu, "Qarabağ Dırçəliş" Fondunun yaradılması barədə fərman imzaladı. Məqsəd məlumdur. Vətənimizin ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşmüş, şəhid və ya qazi olmuş şəxslərin, onların ailələrinin sosial müdafiəsini təşkil etmək, Qarabağda aparılacaq quruculuq, yenidənqurma işlərinə dəstək vermək. Burada əhalinin həssas təbəqəsinin maraqları, əhalinin sosial qayğılarının həlli-nə yönəlib. Yaxşı yaşamaq, sosial qayğılardan azad olmaq hər bir şəhid ailəsinin, müharibə əlilinin haqqıdır. Dövlət də onların haqqını tanıyır. Mən özümü xoşbəxt hesab edirəm, ona görə ki, xalqqa dövlətin vəhdət təşkil etdiyi bir ölkənin vətəndaşıyam.

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Elman Babayev

"Media haqqında" yeni qanun layihəsi ilə bağlı gedən müzakirələrdən çıxan nəticə budur ki, bəzi əks düşüncələr səslənsə də, ümumilikdə bu sahənin insanlarından, mətbuat qurumlarından, ictimaiyyət nümayəndələrindən qanuna geniş dəstək mövcuddur. Kifayət qədər əhatəli olan yeni qanunun Azərbaycan mediasının qarşısında əlverişli imkanlar və yeni mərhələ açacağı bütövlükdə ümumi rəyləri ifadə edən mövqə kimi ortadadır.

Layihəyə ilk gündən etiraz edənlər isə demək olar ki, eyni adamlardır. Bu, o şəxslərdir ki, illərdi fəaliyyətləri media ilə bilavasitə bağlı olmalarına rəğmən bu sahənin inkişafı ilə əlaqəli hər hansı sanballı layihənin müəllifi deyillər. Siyasət və media sahəsində var-gəl edərək gah media eksperti, gah siyasi ekspert olanların fəaliyyətlərinin ana xətni hakimiyyətin ərşəyə getdiyini istənilən layihəni tənqid atəşinə tutmaq təşkil edib. Və indi də belədirlər. Guya yeni qanun layihəsində bir dəne də müsbət məqam tapa bilməyiblər. "Yeni qanun medianın fəaliyyətini məhdudlaşdıracaq" kimi çəynənmiş fikirlərlə tənqid dalğası başlayıb. Sırr deyil ki, illərdi medianın inkişafı üçün belli xarici qurumlardan ayrılan qrantlar elə bu şəxslərin əlindən gəlib-keçib. Elə isə bu "əvəzolunmaz media ekspertləri" 1999-cu ildə qəbul olunmuş, 79 dəfə dəyişdirilən, mövcud media subyektləri ilə əlaqəsi itən "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında" qanunun yerinə hansı layihəni ortaya qoyublar? Hazırkı qanunun müasir çağırışlarla uzlaşmaması bu adamları niyə narahat etməyib? Hakimiyyət yeni layihə təqdim edib, siz nə təklif edirsiniz? Sadəcə tənqidmi?

Yeni qanunu hakimiyyət yox, zamanın və formalaşmış yeni reallığın tələbi ortaya çıxarib. Etiraz edənlərin narahatlığı əslində qanundakı hansısa müddəə ilə bağlı deyil. Tənqidlərinin bu yöndə qurmağa çalışsalar da, hiss olunur ki, özlərini media sahəsinin sahibləri kimi aparan bu şəxslər qanunun onların istəyi ilə formalaşmamasından narahatdırlar. Belə çıxır ki, media sahəsi ilə əlaqədar bunların əlindən keçməyən istənilən layihə pisdirlər, vassalam!

Nə iddia olunur və həqiqət nədən ibarətdir?

1. Guya, qanun layihəsi gizli saxlanılıb. Hansı ki, layihənin hazırlanmasında 800-ye yaxın media subyekti, jurnalist və ekspert iştirak edib, bununla da qanunun ictimaiyyətə açıqlığı təmin olunub.

2. Qanun layihəsinin hazırlanarkən beynəlxalq norma və prinsiplər və s. nəzərə alınmaması iddia olunur. Hansı ki, müxtəlif dövlətlərin analoji qanunları araşdırılıb, beynəlxalq hüquqi aktların yanaşması, xarici dövlətlərin təcrübəsi, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin presedentlərinə uyğun olaraq müasir standartlara cavab verən nomenklatura hazırlanıb. Deyilənlərin əksinə olaraq, layihə "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasının 10-cu maddəsi, nə də ki Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 50-ci maddəsi ilə ziddiyyət təşkil etmir. Sadəcə, ümumi formada ziddiyyət təşkil edir deyilərkən, ictimai rəy çəşdirilir.

3. Jurnalist vəsiqələrinin verilməsi başqa istiqamətlərə yönləndirilir. İlk gündən bəyan olunub və qanun layihəsində də açıq ifadə olunub ki, vəsiqələrin əldə edilməsi üçün müraciət tamamilə könüllü xarakter daşıyır. Bu heç də vahid jurnalist vəsiqəsi deyil və kimin-

Hakimiyyət yeni layihə təqdim edib, bəs, siz nə təklif edirsiniz?

sə həqiqətdən jurnalist olduğunu müəyyən etmir. Sadəcə olaraq, müraciət etmiş şəxsin həqiqətdən Media Reystrinə daxil edildiyini təsdiq edən müəyyən formalı sənəddir.

4. Kimsə jurnalistləri test etməyəcək, qanunda da belə bir məsələ yoxdur. Vəsiqənin əldə edilməsi üçün də jurnalistdən hər hansı test sınağından keçmək tələb olunmur. Jurnalist bu vəsiqəni almadan da öz fəaliyyətini maneəsiz və qanunla müəyyən edilmiş bütün müdafiə mexanizmlərindən istifadə etməklə həyata keçirəcək. Bütövlükdə vəsiqə ilə bağlı yaradılan əjotajın kökündə prosesi qaralamaq niyyəti dayanır. 7 yaşımdan 18 yaşına qədər olan, məhdud fəaliyyət qabiliyyəti olan şəxslərin vəsiqə üçün müraciəti mülki qanunvericiliyin tələblərinə müvafiq olaraq istisna edilib. Bundan başqa, jurnalist vəsiqəsini almaq üçün şəxsin Azərbaycan Respublikasında daimi yaşayan Azərbaycan vətəndaşı olması şərti ortada yoxdur. Bunun davamı olaraq vurğulamaq vacibdir ki, dövlət qurumlarına kimlərin qanuni jurnalistika fəaliyyəti ilə məşğul ola biləcəyini müəyyənləşdirməkdə tam səlahiyyət verilir fikri də kökündən yanlışdır. Qanunazidd fəaliyyətlə məşğul olan media nümayəndələrinin fəaliyyətini tənzimləməyə müvafiq layihə ancaq və ancaq məhz peşəkar jurnalistikanın inkişafını, eyni zamanda, ictimaiyyətdə jurnalistikaya və jurnalistlərə qarşı formalaşmış neqativ təsəvvürlərin aradan qaldırılması məqsədini daşıyır.

5. Media Reyestrinin məqsədi fəaliyyətin məhdudlaşdırılması deyil. Bu sistem media subyektlərinin sayını müəyyənləşdirmək, bununla da media subyektlərinin, onların işçilərinin hüquqlarının müdafiəsi mexanizminin formalaşdırılması, akkreditasiya proseduralarının daha sürətli və səmərəli həyata keçirilməsi kimi məsələləri hədəfləyib. Nəticə etibarilə ilə güzəşt və imtiyazların tətbiq oluna biləcəyi media subyektlərinin və jurnalistlərinin dairəsi müəyyənləşəcək, bu istiqamətdəki fəaliyyətin həcmi və əhatə dairəsi planlaşdırılacaq. Ümumiyyətlə, müasir dövrün çağırışları bundan ibarətdir ki, media subyektlərinə dair məlumatlar vahid bazada toplansın, beləliklə perəkəndəliyin qarşısı alınsın. Çünki dağınıq və səpələnmiş məlumatlar medianın inkişafına dəstək layihələrinin həyata keçirilməsinə və bu istiqamətdə səmərəli fəaliyyətin təşkilinə mane olur.

6. Mediada dərc olunan və (və ya) yayımlanan informasiyaya dair tələblərin, habelə gizli audio və video yazılardan, foto çəkilişlərindən istifadə etməyə və ya onları yaymağa yol verilən hallarla bağlı yanlış rəy vardır. Bu məsələdə "İnsan hüquqlarının və əsas azadlıqların müdafiəsi haqqında" Avropa Konvensiyasının konkret müddəalarına və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 32-ci maddəsinə istinad edilib. Bu norma hər hansı bir şəxsə xəbərdarlıq etmədən onun barəsində audio və ya video yazı, foto çəkilişin aparılmasına deyil, bu fəaliyyətin həyata keçirilmə üsuluna, yeni informasiya alınması üçün nəzərdə tutulmuş texniki vasitələrdən gizli qaydada istifadə etməyə diqqət çəkir. Hazırda qüvvədə olan "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda da bu müddəə təsbit olunmuş, illərdi tətbiq edilən bu norma praktikada da özünü doğrultmuş və bu illər ərzində heç bir zaman müzakirələrin və mübahisələrin predmeti olmayıb.

7. Qanun layihəsinin heç bir müddəəsi sosial şəbəkələrin və "blogger"lərin fəaliyyətinə gətilənməyib. Bunun davamı olaraq onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, layihə heç bir halda jurnalistin öz missiyasını yerinə yetirməsi üçün onun azadlıqlarını, həmçinin xaricdə yaşamaq hüququnu məhdudlaşdırmır.

8. Platforma yayımcısı lisenziyaya üçün tələblərə cavab verməyən və ya vermək istəməyən, hazırda fəaliyyət göstərən internet televiziyaaların fəaliyyətinə heç bir məhdudiyyət nəzərdə tutulmur. Bununla bağlı hüquqi müstəvidə daha da aydınlıq getirilməsi məqsədilə layihəyə dəqiqləşdirici müddəanın əlavə edilməsinə dair təklifin verilməsi planlaşdırılır.

9. Layihədə yer alan faktların və hadisələrin qərəzsiz və obyektiv şərh olunması, birtərəfliyyə yol verilməsinə dair norma isə kontekstdən çıxarılır. Əslində isə müvafiq norma 14-cü maddənin məzmunundan da göründüyü kimi jurnalistin şərhinə deyil, mediada dərc olunan və (və ya) yayımlanan informasiyaya dair tələbləri nəzərdə tutur, yeni jurnalistlər üçün yox, media subyektləri üçün öhdəlik müəyyənləşdirir.

Qanun layihəsində qüvvədə olan müvafiq qanunlara istinad edilib, hərbi və fəvqəladə vəziyyət dövründə, dini ekstremizm əleyhinə xüsusi əməliyyatın aparılması zonasında, həmçinin terror əleyhinə aparılan əməliyyat zonasında media sahəsində çalışan işçilərin fəaliyyəti tənzimlənib. Hərbi və fəvqəladə vəziyyət dövründə, dini ekstremizm və terror əleyhinə xüsusi əməliyyatların aparıldığı zonalarda media nümayəndələrinin fəaliyyətinin çərçivəsini müəyyənləşdirməsi ictimai asayış maraqlarının və digər şəxslərin hüquqlarının müdafiəsinə yönəlmiş, məcburi xarakterə malik ictimai zərurətdən irəli gəlib.

Sadələnlər, Medianın İnkişafı Agentliyi və Milli Televiziya və Radio Şurasının ətrafı izahları, müvafiq açılıqları sübut edir ki, qanun layihəsi nə jurnalistlərin fəaliyyətini məhdudlaşdırır, nə də beynəlxalq qanunvericiliyin tələblərinə ziddir. Xüsusilə, qanun layihəsinin dövlətin mediaya müdaxiləsi kimi qələmə verilməsi kökündən yanlışdır.

Almaniyaya gənc həkimlərin köçü...

Zəlimxan Məmmədli: "Hər kəs yaxşı həyat standartlarının olmağını istəyir"

Almaniyada yaşayan azərbaycanlı jurnalist Fərahim İlqaroglu öz "Facebook" səhifəsində paylaşım edərək peşəkar azərbaycanlı həkimlərin xarici ölkələrə üz tutduğunu qeyd edib.

O, paylaşımında rüsvət və korrupsiyalanmış bir səhiyyə sisteminə çalışmaq istəməyən azərbaycanlı həkimlərin Almaniyada karyeralarına davam etdiklərini bildirib:

"Həzrət Almaniyanın məşhur xəstəxana və klinikalarında xeyli azərbaycanlı həkim və tibbi personal çalışır. Bəziləri artıq özünün klinikasını açaraq fəaliyyət göstərməyə başlayıblar. Sonda isə qazanan onlar, itirən isə Azərbaycan olur".

Yalnızca tıbb sahəsinin peşəkarları deyil, digər sahələrin də bacarıqlı gəncləri daha perspektivli ölkələrə gedərək gələcəkləri üçün gözəl şərait yaradırlar. Xüsusilə, gənclər Qərbi ölkələrindəki inkişaf etmiş texnologiyalara, gənclərə dövlətlərin dəstəyini görərək oraya köçüb professionallaşmağa meyl edirlər.

Həkimlərimizin xarici ölkələrə gedərək karyeralarına davam etmələri ilə bağlı "Şərq"ə danışan ictimai-siyasi xadim, həkim Zəlimxan Məmmədli bildirib ki, gəncliyə dövlət dəstəyi olmazsa, ölkədən getmək istəyənlərin sayı daha da artacaq:

"Səbəb ölkəmizdəki təhsil və milli strateji inkişaf siyasətinin yarımtamalıdır. Bir ölkənin səhiyyə sisteminə monopoliya, korrupsiya, qanunsuzluq varsa, bir çox sahədə problemlər yaranacaq. Gəncliyi taleyin ümidinə buraxmaq olmaz.

Azərbaycan gəncləri burada perspektiv, inkişaf, gələcək görə bilmirlər. Bacarıqlı vətəndaşlar öz karyeralarını xaricdə qurmağa üstünlük verirlər.

Azərbaycanda peşəkar həkimlərə çox ehtiyac var. Həkimlər toplumun sağlamlığına qərantlı olan peşə sahibləridir. Əgər həkimə 250-300 manat verib burada saxlamaq istəyirlərsə, səhiyyə inkişaf etməyəcək.

Hər kəs yaxşı həyat standartlarının olmağını istəyir. Burada perspektiv görə bilmədikləri üçün Avropanın, Türkiyənin universitetlərinə önəm verib orada karyeralarına davam edirlər.

Orada bir müddət işləyib geri qayıdan həkimlər səhiyyə mütəxəssisi kimi geri dönürlər. Azərbaycan gəncliyinə hökumət dəstək verməlidir. Gəncliyin inkişafının tək həlli budur".

Xanlar ƏLİBƏY

Dərmanlar həm baha, həm də keyfiyyətsizdir

“Tərkibindəki minerallarda dəyişiklik olur, dozanı azaldırlar”

Azərbaycanın dərman bazarında olduqca keyfiyyətsiz məhsullara rast gəlinir. İnsana şəfa verməli, xəstəni ayağa qaldırmalı olan dərman onu yatağa, həm də ölüm yatağına məhkum edirsə, bu məsələnin faciəvi sonunu eynəksiz də görmək olar.

Sadəcə dəhşət, özü də daha dəhşət! Başqa bir dərddə odur ki, həmin o zəhərə çevrilən dərmanları apteklər olduqca baha qiymətə bazarlayırlar. Nə səbəbi açıqlanırsın, nə də çıxış yolu. Hətta mövcud problem Milli Məclisdə də müzakirəyə çıxarılıb. Amma işlər ələ müzakirə səviyyəsində də qalıb. Əncam çəkmir. Nə etmək?

Sualımıza cavab tapmaq üçün tibb və fəlsəfə elmləri doktoru, tanınmış həkim Şəmsiyyə Namazlı ilə əlaqə saxladırıq. O, "Şərq"ə bu problemin ölkəmizdə uzun müddətdir mövcud olduğunu söylədi: "Məsələ zaman-zaman müxtəlif səlahiyyətli insanlar, tibbi nümayəndələr tərəfindən təhlil olunub. Azərbaycanda "Alman apteki" adlı eczaçı mövcuddur. Oradan alınan dərmanlarla bizim adı apteklərdən alınan dərmanlar arasında fərq xəstəliyin kritik gedişatındakı xüsusiyyətlərinə görə özünü büruzə verir. Ölkədə xarici dərman şirkətlərinin nümayəndəlikləri var. Onlarla müqavilələr bağlanılır. Həmin məsələ bu mərhələdən başlayaraq həll olunmalıdır. Baxılmalıdır ki, dərmanın tərkibi nədir, hansı min-

Şəmsiyyə Namazlı: "Alınan dərmanlar təcrübədən keçmədən birbaşa satışa çıxarılır"

valdadır. Praktiki həkim olaraq fikrim budur ki, bilərəkdən, yaxud bilməyərəkən yanlışlıqlar edirlər. Tərkib eyni olaraq qalır. Tərkibdəki minerallarda dəyişiklik olur. Təbii ki, dozanı azaldırlar".

Həkim dərmanlardan gözlədiyimiz effekti niyə əldə edə bilmədiyimizi açıqlayıb: "Farmakopeya ilə məşğul olan təşkilatlar var. Onlardan gələn dərman laboratoriya yoxlanışından keçməlidir. Məsələn, sovet dövründə hər hansısa dərman döviyyəyə buraxılanda 1-2 il, hətta 3 il SSRİ-nin görkəmli alimi Nikolay

Trapeznikovun klinikalarında analiz edilirdi. Xəstələr üzərində təcrübədən keçirdi. Kontrol və müayinə olunurdu. Baxılırdı ki, dərmanlar xəstələrdə özünü necə büruzə verir, necə dəyişiklik olur. Səlahiyyətli şəxslərin rəyindən sonra bütün proses Moskvada çıxan jurnallarda qeyd olunurdu. Həkim olaraq biz də məlumat ala bilirdik. Təəssüf, bizdə belə şeylər nəzərə alınmır. Birbaşa satış mərhələsinə keçilir".

Ş.Namazlı dərmanların saxlanma şəraitindən bəhs edib:

"Azərbaycandakı dərmanların həm təsir, zəifləyib, həm də tərkibi dəyişib. Onların saxlanma şəraitinə fərqli meyarlarla fikir verməliyik. Yolda hansı şəraitdə gətirilir, diqqət etməliyik. Bəzisi soyuducuda qalmalıdır, bəzisi qaranlıq şərait tələb edir. Aptekdə günəş şüası dərmanlara düşməməlidir. Dərmanla bağlı proses bir neçə mərhələdən ibarətdir: Dərmanın hazırlanması, gətirilməsi, çatdırılması, saxlanması, ən sonunda da xəstənin dərmanı evdə həkim reseptiylə doğru istifadə etməsi və s. Hansındasa, düzgün əməl edilməyən nə isə olsa, dərmanın tərkibi dəyişmiş olur. Diqqətli olmalıyıq".

Ş.Namazlı dərmanların baha olduğunu vurğulayıb: "Doğrudan da dərmanlar bahadır. Həm baha, həm keyfiyyətsizdir. Lakin bu, həkimlərin yox, səlahiyyətli şəxslərin nəzarət edə biləcəyi bir sahədir".

Cəmilə Özim

Sınaq imtahanları heç olmasa 30 manat olmalıdır

İmkansız ailələrin uşaqları qəbula qədər özlərini sınağa bilmirlər

Son günlərdə cəmiyyətdə abituriyentlər üçün nəzərdə tutulan sınaq imtahanı qiymətlərindəki artım gündəmədir. Xatırladaq ki, Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) dekabrın 19-da ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarının II mərhələsi üzrə sınaq imtahanları keçirəcək. Ali məktəb tələbəsi olmağı arzulayanlar biliklərini yoxlamaq üçün 40 manat ödəməlidirlər.

Ötən illərdə isə bu qiymət 20 AZN təşkil edirdi. Abituriyentin gəlir mənbəyinin yalnız ailəsi olduğunu və öz maddi ehtiyaclarını ödəmək üçün onlara ehtiyac duyduğunu nəzərə alsaq, bu hal valideynlər üçün də çətindir. III ixtisas qrupuna hazırlaşan abituriyentlərin vəziyyəti isə daha da fərqlidir. Onlar Coğrafiya fənni üzrə sınaq imtahanlarında iştirak etmək istərlərsə, əlavə olaraq 15 manat ödəməlidirlər.

Bəs qiyməti 40-55 manat təşkil edən bir sınaq imtahanı abituriyent və valideynlər üçün nə qədər real və əlçatandır?

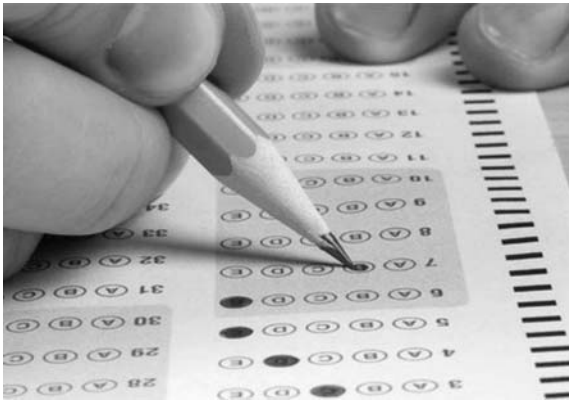
Bu və digər suallar barədə "Şərq"ə danışan təhsil eksperti Elçin Əfəndi bildirib ki, qiymət artımları əsasən, Dövlət İmtahan Mərkəzinin publik hüquqi şəxs statusu aldıqdan sonra baş verib: "Məlum olduğu kimi, DİM, öncəki adı ilə desək, Tələ-

bə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyası olduğu dövrdə sınaq imtahanlarının qiymətləri 2 manat təşkil edirdi. Magistratura üçün isə bu qiymətlər 3 manat idi. Qurum o dövrdə dövlətin nəzarətində idi. Amma sonrakı gedişdə 20 manat artdı. Ötən ilin fevral ayında isə 40 manat həddində təyin olundu".

Ekspert bildirib ki, qiymət artımına imtahanların keçirilmə qaydasında yaranan fərqliliklər də səbəb oldu:

"2019-cu ildə kurikulum sistemində keçid etdikdən sonra bu əsasda qəbul imtahanları həyata keçirildi. Bu imtahanda ötən illər ilə müqayisədə bəzi fərqliliklər var idi. Bunlara açıq tipli suallar, dinləmə, oxuyub-anlama mətnləri və s. daxildir. Ötən illərdə bu tipli test tapşırıqları olmadığından suallar yalnız optik oxucular tərəfindən yoxlanılırdı. Amma indiki kurikulum sisteminə bu qurum insan amilindən istifadə edir. Bu səbəbdən həmin şəxslər DİM tərəfindən müəyyən ödəniş alır".

E.Əfəndi düşünür ki, bu qiymətlərin 40 manat həddində formalaşması indiki dövr üçün bir o qədər də düzgün yanaşma deyil. O qeyd edir ki, bir qədər humanist davranmaq olardı: "Düşünürəm ki, ən azı 30 manat həddində formalaşsa idi, bəlkə anlaşılan bir

durum yaranardı. Çünki hazırda əhali əsas karantin dövründən sonrakı mərhələdə yaşayır və hələ də istədikləri kimi qazanc əldə edə bilmirlər. Bütün bunlar nəzərə alınmalıdır".

Ekspertin qənaətinə, imtahanlar hər kəs üçün əlçatan deyil: "Sınaq imtahanlarında abituriyentlərin iş-tirakında müəyyən azalma var.

Bu, istənilən halda imkanı çatmayan şəxslərdi ki, bu qədər pul ödəyə bilmirlər. Nəticə etibarilə, mövcud şərtlər həmin abituriyentə mənfi təsir göstərir.

O baxımdan ki, abituriyent sınaq imtahanında iştirak edə bilmədikdə özünü imtahan prosesində necə aparmaq lazım olduğunu və vaxtı tənzimləməyi bilmir.

Maddi cəhətdən imkanı olmadıqda imtahan formatından, suallarından və auditoriyasından və s. xəbəri olmur. Düşünürəm ki, bu amillər də nəzərə alınmalıdır".

Çimnaz Şahlar

Dönərdən zəhərlənmələr artır

Çünki qidanın saxlanma qaydalarına əməl olunmur

Xəstəliklər sırasında qida zəhərlənmələri aparıcı yer tutur. Bu, özünü daha çox "fast-food" adlandırığımız qidalarda, xüsusilə döndərdə göstərir. Elə dünən Şəkiddə də döndərdən zəhərlənmə hadisəsi baş verib.

Rayon sakini Əntiqə Şəmmədova və Üliyyə Şirə-

lizadə qida zəhərlənməsi diaqnozu ilə Şəki Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına yerləşdiriliblər.

İlkin araşdırma zamanı məlum olub ki, hər iki nəfər Şəkiddə yerləşən "Gəncilik" kafesində toyuq etindən hazırlanan döndəri yedikdən sonra zəhərləniblər.

Faktla bağlı Şəki rayon Polis Şöbə-sində cinayət işi başlanılıb.

Bakıda dekabrın 13-ü 1-i qadın, 7-si kişi olmaqla 8 nəfər "28 Mall" ticarət mərkəzinin yaxınlığında yerləşən "Döner Market"də toyuq dönerindən zəhərlənmişdi.

Döndərdən zəhərlənmə halları ilə bağlı "Şərq"ə danışan qida təhlükəsizliyi üzrə ekspert Elşəvər Fərzəliyev açıqlamasında bildirib ki, qidanın hazırlanması ilə bağlı tətbiq olunmuş standartlar var: "Müəyyən edilmiş qaydalara riayət etmirlər deyərək zəhərlənmə halları baş verir. Bu məsələlərə nəzarət birbaşa AQT-nin səlahiyyətindədir.

ki, şagirdlərimiz hər fənn üzrə uğurlu nəticə nümayiş etdiriblər. Bakı məktəbliləri 5 medal qazanmaqla yanaşı, blits turda komanda olaraq üçüncü yerin mükafatçısı olublar. Xatırladaq ki, beynəlxalq olimpiadalarda iştirak üçün informatika fənni üzrə milli komandaların hazırlıq prosesi 2017-ci ildən etibarən Təhsil Nazirliyi və İnformatika üzrə Milli Olimpiada komandasının məğrur tərəfdaşı "Azercell Telekom" MMC-in dəstəyiylə həyata keçirilir. AR Təhsil İnstitutu və "Azercell Telekom" MMC arasında imzalanmış əməkdaşlıq müqaviləsinə əsasən, ölkənin hər yerindən istedadlı şagirdlər Azercell-in tərəfdaşlığı ilə təşkil olunan xüsusi mərkəzlərdə İnformatika fənni üzrə Beynəlxalq Olimpiadalara hazırlanırlar. Azercell şirkəti indiyədək

onlarla şagirdi hazırlıq prosesinə cəlb etməklə onların öz potensiallarını nümayiş etdirməsinə imkan yaradıb. Hazırlıqdan keçən şagirdlərimiz dəfələrlə mətəbər bilik yarışlarında yüksək nəticələr əldə ediblər və demək olar, hər yarışdan medalla qayıdıblar. Azərbaycanlı məktəblilər bu müddətdə müxtəlif miqyaslı beynəlxalq olimpiada və müsabiqələrdə 1 qızıl, 7 gümüş və 19 bürünc olmaqla, ümumilikdə 27 medal əldə ediblər. "Azercell Telekom" gənclər arasında İKT sahəsində təhsilə marağın və texnoloji savadlılığın artırılması istiqamətində həyata keçirdiyi sosial layihələri davam etdirir, Azərbaycan bayrağını yüksəkliyə dəlaləndirən bütün tələbə və şagirdlərimizə uğurlar arzu edir!

Aygün Tahir

“Bu da 34-cü ximiya...”

Toppuş bacı xərcəngi yenəcəyini düşünür

Əməkdar artist Tünzələ Əliyeva (Toppuş bacı) sosial media hesabında yeni fotosunu paylaşılıb.

"Şərq" xəbər verir ki, xərcəng xəstəliyindən əziyyət çəkən T.Əliyeva həkimlərə və izləyicilərinə təşəkkür edib: "Bu da 34-cü ximiya... İnşallah, hər şey yaxşı olacaq. Dualarınızı eşirgəməyin. Həminə təşəkkür edirəm. Bunu birlikdə yenəcəyik".

Aygün

“Yaxşı ki, varsan”

Afət Fərmanqızı sevgiliylə fotosunu paylaşdı

Müğənni Afət Fərmanqızı Instagram hesabındakı paylaşımı ilə diqqət çəkib.

"Şərq" in məlumatına görə, müğənni ötən gün ilk dəfə sevgilisi ilə görüntülərini izləyiciləri ilə bölüşüb.

Sevgiliylə əl-ələ götürülən müğənni açıqlama hissəsində "Yaxşı ki, varsan" qeydini yazıb.

Qeyd edək ki, A.Fərmanqızı həmin şəxslə ailə həyatı qurmağa hazırlaşır. Sözügedən şəxs rusiyalı iş adamı, biznesmendir.

Aygün

Elan

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, M.Əlizadə küçəsi, ev 91 ünvanında yaşayan Budaqov Elvin Məmməd oğluna Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, N.B.Zərdabi küçəsində yerləşən "ASP" MTK-ya məxsus 1043 nömrəli mənzilə aid verilmiş müqavilə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məmmədova Reyhan Hüseyn qızına məxsus Masazir qəsəbəsi, Bağçalı evlər yaşayış kompleksində 226 nömrəli binada, blok 4, mərtəbə 6-da olan 77 MA sayılı mənzilin çıxarış (kupça) sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu

KURSLAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların

təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

-KOSMETOLOGİYA və VİZAJ

(3 AY)

-KİŞİ və QADIN BƏRBƏRİ

(1-3 ay)

-Dizayn (3-6ay)

-Masaj (3 ay)

-BİÇMƏ - TİKİŞ (3 ay)

-Məktəb Psixologiyası (12

ay)

Tel: (012) 489-08-84

Mob: (070) 241-28-67

www.az-baku.com

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Mələhət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Yeganə Bayramova, Kənan Yəqubov, Aynurə Pənahqızı, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, Nailə Cabarova, İlahə İbrahimova, Fazilə Məmmədova

Qəzet “Şərq”in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələrin və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisensiya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, “Azərbaycan” nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15, İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: “Kapitalbank”ın ASC 1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIIIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 2653

Dünyanın ən tənha ölkəsində matəm...

11 gün gülmək, şənlənmək olmaz

Koronavirus epidemiyası ilə pik həddinə çatan aclıq və enerji böhranından boğulan, dünyanın ən tənha ölkəsi olan Şimali Koreyada Kim Çen İnin atasının xatirəsi anılır.

1994-cü ildə hakimiyyəti ələ keçirdikdən sonra Şimali Koreyanı 2011-ci ilə qədər idarə edən Kim Çen İr dekabrın 17-də vəfat edib. "Şərq" xəbər verir ki, şimali koreyalılar paytaxt Pxenyən başda olmaqla bütün şəhərlərdə Kim Çen İri abidələri önündə bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər. Kim Çen İn atasının ölümünün onuncu ildönümündə 11 günlük matəm elan edib. Buna görə 11 gün ərzində gülmək və içki içmək qadağan edilir və ad günləri qeyd olunma bilmez. İctimai yerlərdə xoşbəxtlik ifadələri nümayiş olunmayacaq və asudə vaxt keçirməyə icazə verilməyəcək.

Aygün Tahir

Kraliça ənənəvi nahar yeməyini ləğv edib

II Elizabet səhiyyə mütəxəssisləri ilə məsləhətləşdikdən sonra bu qərarı verib

"Omicron"a yoluxma hallarının sürətlə artması səbəbindən Böyük Britaniya kraliçası II Elizabet Miladdan əvvəl keçirilən ənənəvi nahar yeməyini ləğv edib.

Azertac xəbər

verir ki, Kraliça səhiyyə mütəxəssisləri ilə məsləhətləşdikdən sonra bu qərarı qəbul edib. Krallıqda koronavirusun "Omicron" ştamına yoluxmaya görə xəstəxanada müalicə alanların sayı 15 nəfərə çatıb. Hökumətin baş səhiyyə müşaviri, professor Kris Vitt "Omicron" səbəbindən ictimaiyyəti Milad bayramında sosial məsafəyə riayət etməyə çağırıb.

Röya "Tövbə" dedi

Xalq artisti Röya Ayxan Türkiyənin məşhur mahnısını repertuarına daxil edib. Sənətçi Azərbaycanlı marhum Əməkdar artist Zöhrə Abdullayevanın ifası ilə populyarlaşan "Tövbə" mahnısını səsləndirib.

Bəstənin hələ Z. Abdullayevanın sağlığında

duet şəklində oxunması planlaşdırılsa da, Əməkdar artist vəfat etdiyindən R. Ayxan "Tövbə"ni solo ifa edib. Sözügədən bəstənin müəllif hüquqları ilə bağlı Hakkı Buluta müdaciət olunub, icazəsi alınıb. Mahnı bütün musiqi platformalarında paylaşılıb.

Qeyd edək ki, "Tövbə"ni Türkiyədə Kibariyə, müəllif olan Hakkı Bulut və başqaları oxuyub. Zöhrə Abdullayev isə sözügədən mahnını 1995 -ci ildə ifa edib.

II Nikolayın bacısının platarından 1903-cü ilin konfeti tapıldı

Rusiyanın son imperatoru II Nikolayın bacısı Kseniya Aleksandrovnanın platarında XX əsrin əvvəllərinə məxsus konfet tapılıb.

Axşam.az xəbər verir ki, bu barədə Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərindəki Dövlət Ermitajının əməkdaşı İnstaqramda məlumat verib. O bildirib ki, 1903-cü ilə aid olan konfeti ali kateqoriyalı rəssam-bərpəçi Qalina Fedorova platarın qoluna tikilmiş hissədə tapıb:

"Tikiş hissəsi bərk deyildi. Səpə çəkdim və ovcumun içinə çəhrayı, yastı formalı bir şey düşdü. Dadına baxdım, şirin idi. Məlum oldu ki, bu, Knyaginyanın konfetdən hazırlanan dadıq boyasıdır".

Hazırda konfet platarın yanında bir qutuda saxlanılır. O, ekspozisiyanın bir hissəsi olacaq.

Şopenin sonuncu pianosu bərpa olunacaq

Dünyaşöhrətli bəstəkar Frederik Şopenin istifadə etdiyi sonuncu piano restavasiya olunacaq.

Azertac xəbər verir ki, görkəmli bəstəkarın istifadə etdiyi royalın bərpa işi Varşavada yerləşən Frederik Şopen institutunun piano mütəxəssisi Pol Maknultiyə həvalə edilib.

İnstitutun sözcüsü Laskovski bərpa işlərinin əhəmiyyətindən danışaraq deyib: "Bizim Şopenin pianosunun səsinə onun kimi eşitmək şansımız çox yüksəkdir".

Eşq şəhəri...

Hər mövsüm gözəldir

Mələhət Rzayeva

Həzrəti-Mövlananın 748-ci "Vuslat il dönümü" (görüş, vəhdət, birgəlik) Beynəlxalq Anım töreni çərçivəsində Mövlana şəhəri Konya bu il də qonaqlarını qarşılayır. "Şərq" Türkiyə mediasına istinadən bildirir ki, Konya Böyükşəhər bələdiyyə başqanı İbrahim Altay Mövlananın ilahi eşq, sevgi və qardaşlığa söykənən fəlsəfəsi əsrlərdir milyonlarla insanı Konyaya cəlb edir.

Hər il Mövlana Cəlaləddin Ruminin vəfatının ildönümü Konyaya gələn qonaqlar şəhərin tarixi və təbii gözəlliklərinə heyran qalır. Ötən il pandemiya səbəbindən Konya qonaqları qəbul edə bilməyib. Bu il isə həqiqət və Mövlana aşiqlərinin bir məkana cəmlənməsi mümkün oldu. Builki tədbirlərdə səmazənlərin ecəzkar çıxışları ilə yanaşı, konfranslar, sərgilər, "Məsnəvi" söhbətləri, dinləmələr, şəhər gəzintiləri də təşkil edilib. Bələdiyyə başqanı bildirib ki, builki tədbirlər sayəsində dünyaya mərhəmət və gözəlliklər gətirəcək ariflərin yetişəcəyinə ümid edir. Bu il qonaqlar Mövlana türbəsi - Qübbə-yi Hadranın bərpa edildiyinə də şahid olur. Türbə özünün əsl rəngləriylə şəhərə gələnləri salamlayır. Mövlana türbəsi Konyanın rəmzi hesab edilir. Bu səbəbdən də onu bərpası çox diqqətlə aparılıb, tarixiliyinə, əslinə kölgə salınmasına imkan verilməyib. Mövlana Bazarı və Altun Bazarı da tarixi ənənələrə uyğun bərpa işləri icra edilir. Bu layihə sayəsində ticarət sahəsində canlanma olacaq, dükən sahibləri də razı qalacaqlar. "Yeni Konya" ərazisindəki Əlaəddin Təpəsi adlanan yerdə də bərpa işləri aparılır. Bələdiyyə başqanı "Səlcuq hökmdarlarının paytaxtı, Mövlana şəhəri

Konya hər mövsümdə gözəldir. UNESCO-nun qorunan mədəni miraslar siyahısında olan Konyada gəzməli, görməli yerlər çoxdur. Hamını Konyaya dəvət edirik", söyləyib. Konra saray mətbəxinin də ən gözəl nümunələrindən biridir. Dünyada məzarı üzərində türbə inşa edilmiş yeganə aşbaz Ateşbaz-ı Vəli də konyalıdır. Konyanın müasirliyi isə hazırda şəhərdə velosiped sürənlərin çox olmasıdır. Konya demək olar, həm də velosiped sürənlərin şəhərinə dönüb. Şəhər bələdiyyəsi velosipedlərin sayını artırmaq üçün layihələr həyata keçirir. Şəhərdə velosiped sürənlər üçün 35 kilometrlik yol çəkilib. Burada velosiped parkları, velosiped təmir stansiyaları, xüsusi körpülər, işıqforlar quraşdırılıb. Velosipedlər havanı çirkləndirmədiyindən Konya ekoloji cəhətdən də təmiz şəhər hesab edilir.

Səhnədə yıxıldı, Hollivud ulduzuna bənzətdilər

Türkiyədə "Men of The Year-2021" ("İlin adamı") mükafatlandırma mərasimi maraqlı hadisələrlə yadda qalıb.

Milli.Az Axşam.az-a istinadən xəbər verir ki, tədbirdə mükafatı təqdim etmək üçün

səhnəyə çıxan aktrisa Ahu Yağtu yerə yıxılıb. Onun yıxılmasına səbəb uzun libasının ayağının altında qalması olub. Qonaqlar çətin vəziyyətə düşən aktrisağa dəstək olmaq üçün Ahunu alqışlamağa başlayıblar. O, səhnədə olan aparıcı Fadik Sevin Atasoyun yardımı ilə ayağa qalxaraq "Önemli deyil, çünki bu gün burada qıraq adam yoxdur, biz-bizəyik" sözlərini işlədib.

Onun qarşı-qarşıya qaldığı hal daha əvvəl "Oskar" mükafatlandırma mərasimində Hollivud ulduzu Cennifer Lourensin də başına gəlib. O da səhnəyə qalxarkən pilləkənlərdə yıxılıb. Bu səbəbdən aparıcı hadisələri bənzəndərək, həmin anları xatırlatdığı üçün Ahuya təşəkkür edib.

Omikron klassik COVID-dən 70 dəfə yoluxucudur

COVID-19-un ən çox mutasiyaya uğramış növü olan "Omikron"un 70 dəfə daha yoluxucu olduğu məlum olub.

Bu barədə Honq-Konq Universitetinin alimləri məlumat verib.

Bildirilib ki, Honq-Konq alimlərinin gəldiyi nəticə Cənubi Afrikadakı alimlərin fikirləri ilə üst-üstə düşüb. Araşdırma mütəxəssislərin sözlərinə görə, "Omikron" delta variantından və ya orijinal COVID-19 virusundan 70 dəfə daha sürətli ötürülür və virusun xəstələre yoluxmasından 24 saat sonra bronxlarda yayılır.

Lakin tədqiqatçı Maykl Çan Çi-vai "Omikron" variantının təsirinə açıqçıyər toxumalarında əvvəlki COVID-19 viruslarına nisbətən daha az olduğunu müəyyən edib. Alim açıqlayərlərdə təxminən 10 dəfə az çoxalan "Omikron" variantının bu səbəbdən daha yumşaq ola biləcəyi fikrini irəli sürüb. (medicina.az)

Araşdırmada omikron variantının bir insandan digərinə daha tez ötürüldüyü, eyni zamanda yeni variantın əvvəlki viruslar kimi ağciyər toxumalarına zərər vermədiyi qeyd olunub.

Alimlər o maddəni tapdı

Marketlərdəki ərzaqların 60 faizi xərçəng yaradır

Böyük Britaniya alimləri xərçəngə səbəb olan maddənin gündəlik istifadə olunan ərzaq məhsullarında olduğunu açıqlayıb. Medicina.az xəbər verir ki, alimlər palmitin yağ turşusunun Britaniya əhalisinin yarısında gələcəkdə onkoloji diaqnoz yaradacağını bildirib.

Elmi tədqiqatın rəhbəri Cessika Nibz populyar yağ və ərzağın kanserogen təsiri barədə nəticəyə gəlib.

Təcrübədə siçanların qidasına palmitin yağ turşusu əlavə olunub. 3 ay sonra bu siçanlarda udlaq, qida borusu, dəri xərçəngi yaranıb.

Nature dergisində bu yağ turşusunun onkologiya ilə bərabərə bağlılığı barədə şokedici nəticə dərc edilib.

Britaniyanın "Dünya xərçəng araşdırması" xeyriyyə təşkilatı palmitinin xərçəng genomlarını dəyişdiyini açıqlayıb.

Bu açıqlama yeni müalicə terapiyası tapmaq üçün alimləri hərəkətə keçirib. Çünki əgər belədirsə, bu qidaları yeyən indiki əhalinin yaxın 10-20 ildə ildırım sürəti ilə onkoloji diaqnoz aşkarlanacağını labüd edir.

Məlumdur ki, yağ turşuları orqanizm

üçün tikinti materialıdır. Amma eyni zamanda onlar metastazları yayır.

Palmitin turşusu daha çox palma yağının tərkibinin əsasıdır. Palma yağının siçanlarda karsinoma və dəri xərçəngi yaratması artıq sübut olunub.

"Palmitin turşusunda ələ birləşmə var ki, o metastazları stimule edib artırır. Ona görə artıq xərçəng xəstələrinin qidasında bu yağ olmamalıdır".

Palmitin turşusu şiş hüceyrələri arasında siqnal şəbəkəsi yaradır, onları regenerativ, yeni bölünən, oyaq vəziyyətdə saxlayır.

Hazırda palma yağı bütün qida sənayesində istifadə olunur. Uşaq qidaları, marqarinli bütün şirniyyatlarda, yağlarda, şokoladlarda, hətta kosmetik məhsullarda - şampun, yuyucu vasitələr və s.

Mütəxəssislər hesablayıb ki, Britaniya marketlərində satışda olan ərzaqların 60 faizində palma yağı var.

Alimlər xərçəng və metastazların yaranma səbəblərini öyrənməyin onun qarşısını almaqda vacib olduğunu bildirib. Biz nəylə qarşılaşdığımızı bilsek, onu dayandıra bilərik.